

Компании ▶ 14
Продажбите
на нови коли
през този август
са с 12% по-малко
от миналия

Новини ▶ 7

2.7%

достигна
инфлацията в
края на август

pari.bg
Пазари

Вторник

14 септември 2010, брой 174 (4985)

USD/BGN: 1.52787

▼ -0.59%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.28010

▲ +0.60%

Българска народна банка

Sofix: 3393.53

▲ +0.50%

Българска фондова борса

BG40: 111.12

▲ +0.23%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Непродаваемо

Гордостта на социалистическата индустрия
“Кремиковци” ще остане завинаги част от пейзажа на Софийското
поле. Една по една идеите за бъдещето на площадките и земята
се оказват нереалистични. След провала на първия търг за продажба
задачата за ликвидация на комбината вече е без решение ▶ 4-5

Новини ▶ 6

40 болници
ще съдят
здравната
каса

Компании ▶ 11

Държавата
стана
мажоритарен
собственик
на БФБ

Пазари ▶ 15

Компромисът
в Базел
донякъде
успокои
банките

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Борислав Борисов

Новият заместник-директор на Агенция „Митници“ (АМ) е назначен на поста след предложение на директора на агенцията Ваньо Танов и със заповед на министъра на финансите Симеон Дянков. Борисов ще поеме ресора на напусналия наскоро АМ Красимир Николов и ще отговаря за митническите режими и процедури, акцизите и информационните системи. **(Виж стр. 9)**

Губещ
Иван Биларев

Изпълнителният директор на „Булгартабак холдинг“ Иван Биларев няма как да е доволен от вчерашната борсова сесия. Книжката на самия холдинг се понижила с 0.73%, а акциите на гъщерното дружество „София БТ“ отчетоха спад от 3.7%, което нареди софийската фабрика сред най-зубещите на БФБ. Едва 10 лота на „София БТ“ смениха собственика си на цена 26 лв. за акция.

Мнения

► По темата „Тайният търг за „Кремиковци“ пропаганда“

► Държавата години наред изливаше парите ни в голяма празна дупка без никакви надежди от това да излезе нещо. Да дадат целия комбинат на някой, който обещава поне да плати забавените заплати на работниците.

Бранимир Касабов

► По темата „Държавата вече е мажоритар на БФБ“

► Явно МФ подготвя борсата за приватизиране (или поне държавния дял), след като смята да пусне акциите на свободно тързуване.

Брокерката

Коментар

► Може да нямаме успешни европроекти по програма „Транспорт“, но за сметка на това имаме рекламни брошурки и ръководства, финансирани с европару

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Тефтери, химикали и розови отчети

Милиони от европарите отиват за рекламни и информационни кампании, т.е. за брендиране на химикалки и тефтери, организиране на събития и командировки на експерти, които да участват в тях. Това са европару за самите европару. Всъщност и те влизат в джобовете на бизнеса или на държавните власти, но в повечето случаи ефектът от усвояването им е малко спорен. Поне що се отнася до постигането на захаросани и витиевати цели като „увеличаване на публичността и информираността сред потенциалните бенефициенти“. А те уж са оправдание за харченето на милионите евросубсидии.

Какво се получава на практика? По програмата X има ос „Техническа помощ“, от която се заделят средства не само за месечните бонуси на чиновниците в дирекцията, която отговаря за програмата, но и за информираност и публичност за самата програма. Министерството организира обществена поръчка за подготовка на печатни, информационни и рекламни материали. Печели консорциум, който за сума от около 1 млн. лв. казва, че ще се заеме с кампания за

Дарина Черкезова
dcherkezova@pari.bg

” Милиони евро са предвидени за инфокампании и реклама на еврофондовете, т.е. за брендиране на канцеларски материали, събития и командировки на експерти. Резултатите от това „усвояване“ са доста спорни

програмата, ще брендира неколкостотин флашки, чадъри, тефтери, химикалки и книжни пликосе, ще проведе няколко събития, на които да ги раздаде, и всичко ще отшуми. Намерен е вариант бюджетът да се раздуе или да се съкрати според нуждите, да се приберат малко тефтери и флашки за роднините. Рекламните брошури обикновено се вземат, разглеждат и малко по-късно се изхвърлят. Парите са усвоени. Ако някой, посетил такава събитие, има нужда от информация за програмата, търси не брошурите и чадъра, които са му подарили, а проверява в интернет.

Друг вариант - фирма У печели проект за информационна кампания сред бенефициентите по дадена програма. Някой сяда и чинно описва как ще организира обучение почти като в Сорбоната, но само в рамките на три дни. Офертата обаче е на цената на преквалификационен курс в Шуменския университет. Кандидатът печели поръчката. Триведневната информационна кампания се провежда за ден и половина, но обучителите си получават парите за всички три дни от командировката в селото на другия край на България.

Трети вариант - по самата програма „Техническа помощ“ също има бюджет от около 8.7 млн. EUR, които са САМО за информационни кампании, свързани с европейската кохезионна политика. Процедурата е същата - кандидатства фирма с лустросана идея как да се похарчат едни пари. Проектът ѝ предвижда максимум дейности за минимум средства. На хартия нещата звучат добре, но на практика какво помните от последната информационна кампания? Някой експерт прочете същите неща, които ви четяха преди година, и каза, че не може да отговори конкретно на конкретния ви въпрос.

Не, не съм против рекламните и информационните кампании. Има нужда да се напомня от време на време за една или друга възможност за усвояване на евросубсидии. А и рекламните и PR кампании трябва да се хранят. Не ме притеснява усвояването на европарите за реклама и инфокампании, те ще се усвоят 100%. Притеснява ме усвояването на останалата част от субсидията, които към момента (като включим дори и дела на европарите за самите европару) е само 8%.

pari.bg Топ 3

1 Нямахте желаещи за участие в тайния търг, на който трябваше да бъде разпродадена производствената площадка на „Кремиковци“.

2 106 хил. шофьори ще останат без книжки, след като получат известия от КАТ. До 10 септември са изпратени покани на снимани в нарушение водачи от 15-те камери на КАТ в цялата страна.

3 Счетоводители се обявиха против промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, защото според тях промяната ще се отрази на големите предприятия.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВЕКДЕННИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Мирслав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Бяляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Радостина МАРКОВА - 4395866
rmarkova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395866
hlaskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Ивлука ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
epulcheva@pari.bg

Марина УЗУНОВА - 4395864
marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” В държава, в която премиерът се опитва да превърне 8 млн. сънародници в обекти на своята политика, не е зле да има и един политически субект с алтернативна визия и политика

► Георги Първанов, президент на Република България

Число на деня

370

► млн. лв. са инвестициите на ЧЕЗ в подобрения на мрежата от 2005 до 2009 г.

Мъмрене

ЕС поиска спешни мерки в съдебната система

Външните министри призоваха България да ускори реформите за борба с престъпността

Европейският съюз поиска от България и Румъния да предприемат спешни действия срещу престъпността и корупцията. Призивът е записан в становище на съвета на външните министри, които заседаваха в Брюксел, предаде ВВС. Медията коментира, че в тази сфера двете страни са далеч от европейските стандарти.

Единомислие

Според министрите България трябва да увеличи прозрачността и доверието в съдилищата. За пореден път беше припомнено, че трябва да има по-тежки присъди по делата срещу организираната престъпност. С това становището в голяма степен се припокрива с

” Има сериозни недостатъци в съдебните процедури и неадекватно съдебно преследване при делата срещу организираната престъпност

► Съветът на министрите прие становище за докладите на Еврокомисията за България и Румъния

СНИМКА REUTERS

мнението на Европейската комисия в мониторинговите доклади, които Брюксел публикува периодично. Министрите призовават и за по-стриктно спазване

на законите, включително на този за конфликт на интереси.

Спешно

В документа има и похва-

ли. Например, че България е показала последователност в съдебната реформа и че все пак има промени в наказателното право. В същото време в станови-

щето се посочва, че има „сериозни недостатъци” в съдебните процедури и неадекватно съдебно преследване при делата срещу организираната престъп-

ност. „Съветът на министрите призовава България и Румъния спешно да увеличат усилията си за реформи”, се казва още в становището.

След три години

► Фотографи бяха допуснати за първи път в реновирания Сикстински салон, който е част от Ватиканската апостолическа библиотека. Реновирането продължи 3 години, а библиотеката отново ще бъде отворена за изследователи на 20 септември

СНИМКА REUTERS

Златен медал

► Председателят на Българския олимпийски комитет Стефка Костадинова посрещна в страната Станка Златева, която спечели четвъртата си световна титла по свободна борба на първенството в Москва

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Задачата за ликвидацията на

След провала на първия търг прогнозите за втория също не са позитивни

Ако някой си е мислил, че с обявяването на търга за продажба на производствените активи на "Кремиковци" се вижда краят на сагата с несъстоятелността на комбината, дълбоко се е лъгал. Самият синдик Цветан Банков обяви вчера, че несъстоятелността на "Кремиковци", започнала на 6 август 2008 г., е в началото си.

Новото развитие около ликвидацията на някогашната гордост на българската индустрия е, че оценката е паднала със 113 млн. лв. Причината е, че на вчерашния търг с тайно наддаване не се яви нито един кандидат-купувач. Наддаването за производствената площадка трябваше да започне от начална цена 565.517 млн. лв. Още при обявяването й преди месец обаче анализатори и компании от бранша коментираха, че оценката е прекалено висока за металургично предприятие, което вече не работи. При това във време, когато още не е сигурно дали светът излиза от кризата.

Втори опит

Следващата стъпка в процедурата по ликвидация на "Кремиковци" според Търговския закон е обявяването на втори търг. Този път той е с явно наддаване, а началната цена - с 20% по-ниска. "Това ще стане в разумно кратък срок, след като получа разрешение от Софийския градски съд. Намерението ми е втората продажба да се осъществи до два месеца", заяви синдикът на фалиралото дружество. На този етап той отказа да коментира каква стъпка за наддаване ще определи. Тя ще бъде посочена в обявата за търга.

Очаквания

Кандидати за "Кремиковци" няма да се появят и при втория търг, прогнозира анализатори, защото според тях дори и с 20% намаление цената продължава да е твърде висока. Още когато се тръгна към ликвидация, стана ясно, че няма кой да купи "Кремиковци" нацяло, коментира Георги Прохаски, който за определен период представляваше най-големия кредитор на комбината - държателите на облигационния заем от близо 700 млн. лв. с лихвите. Според него е пропуснат моментът да се намери стратегически купувач, докато заводът все още е работел.

От друга страна, атрактивността на терена като място за строителство на бизнес парк засега се оказва само спекулация. Игралите на пазара на недвижими имоти не вярват да се появи инвеститор, който да извади половин милиард лева, за

да купи терен, който поне няколко години трябва да се разчиства, за да се подготви за застрояване. На този етап такъв дългосрочен инвеститор няма, казва Прохаски.

Според Прохаски инвеститорски интерес ще се появи, ако се стигне до следващата фаза - продажба на производствените активи на части. На това мнение е и икономистът Владимир Каролев. Очакванията му са, че ще бъдат купени само по-интересните производствени активи. Такива са активите, свързани със завършващи производства, като завода за непрекъснато леене на стомана и стана за студено валцуване.

Изключително важно обаче е как синдикът ще прецени разделянето или групирането на активите, подчерта Прохаски. Т.е. дали за продажба ще се предлагат завод по завод или по няколко звена наведнъж.

Раздробяването невъзможно

По този повод синдикът Цветан Банков казва, че раздробяването на площадката ще изисква "грандиозна" работа. "Моето дълбоко убеждение е, че площта не трябва да се разделя, а продажбата на части ще бъде във вреда на всички кредитори", казва Банков. Това ще доведе, първо, до по-малко приходи, отколкото продажбите на цялата площадка, и второ, ще създаде големи проблеми за самите бъдещи собственици, смята той.

Един от най-големите проблеми ще е разделянето на инфраструктурата на територията на "Кремиковци". Според Банков, ако стане за шест години, ще бъде успех. По думите му разделянето на електропреносната, газопреносната, водопроводната система и узаконяването им ще бъде "голяма емоция". Същото може да се каже за жп системата, която на територията на комбината е над 170 км.

Банков е оптимист, че на втория търг ще се намери инвеститор за "Кремиковци". Синдикатите също смятат, че конюнктурата става все по-благоприятна за привличане на интереса към комбината - отварят се пазарите на стомана, защото икономиките на редица страни излизат от кризата, а цените на металите растат. Първият търг беше първата фаза от една обща процедура по продажбата на "Кремиковци", успокоява синдикът на фалиралото дружество.

На практика ликвидацията ще се окаже по-трудна от спасяването на комбината. "Кремиковци" ще остане завинаги. Голям, грозен, мръсен и неработещ.

Мила Кисьова

Площадката не трябва да се разделя

Моето дълбоко убеждение е, че площадката не трябва да бъде разделена. Инфраструктурата е една от най-големите ценности на производствената площадка на "Кремиковци". Тя осигурява възможността за нейното развитие във всяко едно отношение, а не само като индустриално производство, защото бъдещият собственик ще разполага с активите както намери за добре. Тази инфраструктура дава завършеност на целия комплекс и многофункционалност на предназначението му.

Предстои да бъдат обявени търгове и за продажба на производствените активи на "Кремиковци" - апарта-

Цветан Банков,
синдик на "Кремиковци"

менти, бази, терени около рудници... Смятам, че при удовлетворяването на кредиторите ще успеем да стигнем до шести ред включително, където са вземанията на държавата след датата на процедурата по несъстоятелност.

Мъртви активи надуват оценката

Още когато беше обявена ликвидацията на "Кремиковци", беше ясно, че няма кой да го купи. Много трудно може да се възстанови едно стоманодобивно производство с доменни пещи и коксохим. Сега тези мъртви активи са включени в оценката на предприятието.

Много фактори изиграха влияние за провала на продажбата на "Кремиковци". Правителството на тройната коалиция закъсня с намесата си, когато предкризисно можеше да подкрепи една продажба, докато предприятието още работеше.

Облигационерите пък не можаха да се обединят около единно становище дали да подкрепят оздравяване на предприятието

Георги Прохаски,
председател на Центъра за
икономическо развитие

или разпродажба на активите. Кризата свали цената на металите и отблъсна инвеститорския интерес. Но сега, когато "Кремиковци" е в ликвидация, няма друг път освен разпродажба на части. За мен ще бъде изненада, ако се появи инвеститор на втория търг.

“Кремиковци” няма решение

ПЪРВИТЪРГ

565.517
МЛН. ЛВ.

ВТОРИТЪРГ

452.413
МЛН. ЛВ.

ПРЕДЯВЕНИ ВЗЕМАНИЯ

2
МЛРД. ЛВ.

ОБЕЗПЕЧЕНИ ВЗЕМАНИЯ

245
МЛН. ЛВ.
Как се удовлетворяват кредиторите

- **В първия ред попадат** облигационерите, които обаче имат само 25% обезпечение върху заема от 698 млн. лв. Тук е и вземането на компанията "Арселор Митал", която ще получи 100% от вземането си за 36 млн. лв. плюс лихвите.

- **Три български предприятия** са вторият ред кредитори с обезпечени вземания с общ размер 15 млн. лв.

- **Следват вземанията** на работници за 45 млн. лв. Те са с приоритет и ще бъдат 100% изплатени.

- **Очаква се държавата да покрие** част от вземанията, които са за 1.7 млрд. лв., но голяма част от тях се оспорват в съда. Най-голям размер има държавната помощ от 700 млн. лв.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Очаквам разпродажба на части

Очаквах да не се явят кандидати на търга заради високата начална цена. Така че при 20% по-ниска цена на втория търг има по-голям шанс да се явят купувачи, но за мен най-вероятният сценарий е разпродажбата на части.

За стратегическите инвеститори от областта на стоманодобива интерес представлява само заводът за непрекъснато леене на стомана, но не и затворените доменни пещи и агломерацията.

Според мен всички проблеми на комбината дойдеха от нерешителността на Петър Димитров като министър на икономиката и енергетиката от БСП и

Владимир Каролев,
управляващ съдружник в Балканска консултантска компания

действията на профсъюзите. Именно те преди две години провалиха инвестицията на "Арселор Митал", които бяха готови да налят в завода 500 млн. USD. За мен профсъюзите тогава прокараха интересите на украинската "Ворскла стил".

Идеята за делово сити изветря

Само разчистването на мощите на комбината ще струва поне 150-200 млн. EUR

Едва ли има инвеститор, който още вярва, че районът на Кремиковци има потенциал да се превърне в новото делово сърце на София. По оценки на консултанти в областта на имотите подобен замисъл е свързан не само с гигантски инвестиции, но и с промяна на дългогодишни нагласи. Тоест на практика е неосъществим.

Вариантите

"Основният въпрос е защо някой ще купи "Кремиковци", посочи Александър Танев, мениджър "Индустриални площи" в консултантската компания "Фортън Интернешънъл". Според него, ако целта е спекулативна - да разпро-

даде каквото може, цената е прекалено висока. Тя е висока и ако иска да рекултивира парцела и да го застрои. "Само разчистването му ще струва между 30 и 50 000 EUR на декар, което означава минимум 150-200 млн. EUR, без да броим разходите за рекултивация", коментира Танев. Според управителя на оценителската агенция "Явлена Импакт" Сергей Машиах ценността на "Кремиковци" като имот е близостта до София и изградената инфраструктура. "Районът може да стане център за промишленост и логистика, но инвеститорът трябва да реши какво ще прави с вече построеното. Това е гигантско строителство и разчистването няма да е лесно", коментира Машиах. Александър Танев допълни, че то ще има и отрицателен екологичен ефект, защото става въпрос

за милиони тонове бетон и остатъци от производства, които трябва да бъдат складирани някъде.

Нагласите

За превръщането на 7-те хиляди декара на "Кремиковци" в сателитен град на София се заговори преди 3 години, когато започна и сагата с комплексното разрешително на комбината. Тогава главният архитект на София Петър Диков обяви намеренията на общината да вдигне строителните параметри на терена и така да "изкуши" собственика Прамод Митал да спре комбината и да продаде земята. Така с актуализацията на общия устройствен план на София районът на "Кремиковци" получи статут на смесена многофункционална зона, който позволява изграждане на обществени и търговски сгради при изключително

висока плътност и интензивност на застрояване. За кратко бе добавено и обещание за продължение на метрото, но впоследствие стана ясно, че няма пътнически потенциал. Според консултанти ключов въпрос за успеха на Кремиковци като делови и високотехнологичен център е: кой би живял и правил бизнес там? "Не и международни корпорации, които стават все по-чувствителни към заобикалящата ги среда", коментира Александър Танев. Той даде пример с високотехнологичната Honeywell, която, преди да наеме площи в "София Еърпорт център" край летището, платила на независим одитор да проучи чистотата на почвите и водите. Така според Танев за "Кремиковци" остава само една надежда - да го купи стратегически инвеститор.

Рагостина Маркова

Над 40 болници ще съдят здравната каса

Болниците искат НЗОК да им плати и лихвите за забавянето

Над 40 болници в страната са заявили готовност да подадат искове в съда срещу Националната здравно-осигурителна каса за дължимите им от март насам суми, които са в размер на 125 млн. лв. Това съобщи след заседание на Националната асоциация на лекарите от болничната помощ нейният председател д-р Динчо Генов. Той допълни, че лечебните заведения ще поискат от съда НЗОК да им изплати не само изработените средства, но и лихвите върху тях, както е по Търговския закон. „Адвокатите ни ме увериха, че няма причина тези дела да не бъдат спечелени“, каза още Генов.

Параграф 22

Искове на лечебните заведения ще бъдат подадени на 4 октомври. Единствената пречка е, че трябва да се плати такса 4% от исканото обезщетение, а болниците са във финансов колапс. „Щом така са решили, значи мениджърите на лечебните заведения ще намерят начин да набавят парите“, коментира председателят на асоциацията.

Той е категоричен, че всички болници в страната са длъжни да подадат такива искове в съда, защото в противен случай е възможно директорите им да бъдат обвинени в безстопанственост и нанасяне на финансова вреда на лечебните заведения, които управляват. „Тези пари са законово

изработени и отчетени, затова болниците са длъжни пак според нормативните актове да си ги потърсят“, казва още д-р Генов.

Твърди го края

От здравната каса коментираха, че няма промяна в тяхната позиция по казуса. Те ще се придържат към решенията на финансов министър Симеон Дянков. Той каза, че може да отпусне на болниците само 65 млн. лв. допълнително до края на годината. И категорично заяви в парламента, че фискалният резерв няма да бъде разблокиран. В него има 1.235 млрд. лв. от здравни осигуровки, които опозицията настоява да бъдат изразходвани за здравеопазване. Целият резерв възлиза на около 6 млрд. лв. Лекарите пък настояха за допълнителни 205 млн. лв. до края на годината и не бяха съгласни с предложената от Дянков сума.

Отново се задават протести

Затова асоциацията на лекарите от болничната помощ предложи на съвета си вчера националният протест на лекари и медицинските работници в страната да се проведе на 4 октомври. Тъй като по закон те нямат право да стачкуват, няма как и да предприемат ефективни действия. Лекарите ще продължат да приемат спешни пациенти, но ще отложат всички планови интервенции. Датата не може да бъде

► Ако болниците не си потърсят парите, може да бъдат обвинени в безстопанственост

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

насрочена преди 17 септември, когато е съборът на Българския лекарски съюз. Тогава ще бъде уточнен и

начинът, по който ще се проведат протестите.

Исканията на БЛС за дофинансиране на лечебните

заведения не бяха изпълнени въпреки хилядите обещания и уговорки от страна на управляващите. И вмес-

то повече пари болниците получаваха по-малко с всеки изминал месец.

Елена Петкова

Здравното министерство влезе в пореден скандал с наредба

Неправителствени организации определиха като незаконни промените, свързани с тежки заболявания

Центърът за защита на правата в здравеопазването ще съди здравното министерство, ако то приеме промяна в наредба, която ограничава разходите за лечение на някои тежки заболявания. Според проекта лечението на заболявания, които са извън здравното осигуряване, ще се финансира само в рамките на бюджета. Според юристи такъв текст ще противоречи на Закона за здравето и на конституцията. „Твърдо сме решени да ги атакуваме във Върховния административен съд“, каза пред в. „Пари“ председателят на организацията Стойчо Кацаров.

Извиване на ръце

Според текста в Наредба

► Все по-малко болни от тежки или редки болести ще могат да получат адекватно лечение, ако влязат в сила промените на Наредба №34

34, ако парите за лечение на рак, СПИН и редки болести, които традиционно се осигуряват от Министерството на

здравеопазването, свършат, пациентите ще трябва сами да си осигурят тези средства. Така записан, текстът

в наредбата връзва ръцете на всички болни, които се опитат да си търсят правата в съда. Промените в

нормативната уредба идват след зачестили съдебни искове от страна на онкоболни към министерството. Преди актуализацията средствата за лекарства, отпуснати от здравното министерство, бяха 144 млн. лв. Засага не е много ясно дали орязаният бюджет на институцията няма да се отрази на средствата за медикаменти.

Нужги срещу пари

Доскоро министерството прилагаше европейската практика - водещи са нуждите на пациентите, а не финансите. Сега обаче се връща на стария принцип, където лечението ще зависи от предварително разчетени средства.

„Текстът на Наредба 34 води системата в опасна посока“, казва юристът Деян Денев, който е и председател на Асоциацията на научноизследователските фармацевтични произво-

дители в България. Според него той не би трябвало да влезе в сила, защото остро противоречи на конституцията. В нея е записано, че всеки български гражданин има право на достъп до здравеопазване.

„За пръв път в нормативна уредба някой си позволява да налага ограничения от типа на „в рамките на бюджета“, казва Теодора Захаријева. Според нея това е отявлено беззаконие, което нарушава правата на пациентите и ограничава достъпа им до здравеопазване. Затова Центърът за защита на правата в здравеопазването е внесъл в министерството своето становище с предложение този текст в наредбата да отпадне. От здравното министерство обясниха за в. „Пари“, че промените в подзаконовия акт подлежат на обсъждане и в него може да настъпят много промени.

Елена Петкова

Инфлацията продължава да расте

Лятото и сезонните намаления обаче забавиха темпа на покачването

Годишната инфлация е 2.7%, показват данните на Националния статистически институт. Това е поредното увеличение от началото на годината досега. Понижение имаше само през юни, когато НСИ отчете 0.1% инфлация. Икономистите прогнозираха, че цените ще продължат да растат, а за момента това увеличение на инфлацията е умерено.

Инфлацията като последица

Според икономиста Георги Стоев от Industry Watch инфлацията у нас е отражение на световните процеси - валутни и търговски, а

българската валута не е изключение от европейската. „Това се вижда в потребителските цени“, коментира Стоев.

Според него е трудно да се каже как ще се движи инфлацията в следващите няколко месеца, а нещата до голяма степен зависят от промените на държавно регулираните цени (ток, газ и др.). „Останалите цени (на строителните материали, храните, земеделските суровини) вървят нагоре и няма как това да не се отрази на потребителите“, обясни още икономистът от Industry Watch.

Умерено

„В края на годината инфлацията няма да бъде повече от 3%“, прогнозира Десислава Николова от Института за пазарна икономика. Тя обясни, че с отминаването

на летните месеци, когато традиционно има спад на търсенето, може да се очаква раздвижване на вътрешното потребление. „Това ще доведе до цялостен ръст на потреблението в края на тази и началото на следващата година“, допълни прогнозата си тя.

Променливите цени

През август най-голямо понижение има при цените на облеклото и обувките, които на месечна база поевтиняват с 1.6%. Според икономистите обаче това не е начало на тенденция, а е резултат от сезонните намаления.

Ръст има в цените на хранителните продукти, здравните услуги, транспорта, образованието, цените, които се плащат в хотели и ресторанти.

Рагослава Димитрова

Движение на цените през август спрямо юли

	ОБРАЗОВАНИЕ 0.2%		ТРАНСПОРТ 0.7%
	РАЗВЛЕЧЕНИЯ И ОТДИХ 0.1%		ХРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ И БЕЗАЛКОХОЛНИ НАПИТКИ 0.5%
	СЪОБЩЕНИЯ 0.2%		АЛКОХОЛНИ НАПИТКИ И ТЮПОНЕВИ ИЗДЕЛИЯ -0.2%
	ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ 0.2%		ОБЛЕКЛА И ОБУВКИ -1.6%
	ЖИЛИЩНО ОБЗАВЕЖДАНЕ, ЕЛЕКТРОУРЕДИ ЗА ДОМА -0.1%		РЕСТОРАНТИ И ХОТЕЛИ 0.1%

Резултати от образователната реформа ще има след 8 години

Според Световната банка посоката е правилна, но движението е бавно

Най-рано след 8 години ще проличат резултатите от реформата в българското образование, смята ръководителят на сектор образование за Европа и Централна Азия към Световната банка Алберто Родригес. Той представи доклада на международната организация за развитието на просветната система в България. „Реформата върви в правилната посока, но постиженията още са под задоволителните за Европа резултати“, каза още Родригес.

Плюсове

Като пример за добра практика той посочи покачването на учителските заплати с 46% за две години - от 2006 до 2008-а. Анализът на Световната банка показва още, че увеличението на заплатите на учителите е с 20% по-голямо от това в другите публични сектори. Въпреки това те остават доста под средните в Европа. В момента в България преподавателите взимат около 670

лв. без месечните бонуси и добавки.

Покачването на заплатите в образованието беше наложено с въвеждането на делегираните бюджети в държавните училища и с оптимизацията на училищната мрежа. Тя доведе до закриване на 495 училища от 2007 до 2009 г.

Растеж и спад

Средствата за издръжка на един ученик също са се покачили с над 55% през 2007 и 2008 г. Ако през първата година държавата е плащала 2529 лв. за един ученик, то през 2008 г. издръжката вече е нараснала на 3402 лв., сочи статистиката на Световната банка. И все пак разходите на България за ученик като процент от БВП на глава от населението остават ниски в сравнение с тези в останалите страни от Европейския съюз. През 2007 г. той е 22%, докато в Швеция е близо 32%. Въпреки че докладът е положителен за България и насърчава образователната реформа, той разглежда данни от преди две и три години.

Елена Петкова

С теб и твоите моменти.
Заедно 15 години.

ТОВА Е ТВОЯТ ГЛАС. **Mtel**

► Постоянният представител на Световната банка в България Маркус Репник похвали реформата в образованието

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Комисията „Кушлев“ ще се фокусира и върху властта

Новият проектозакон за отнемане на незаконно придобито имущество значително разширява правомощията на комисията

Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, станала по-известна и като комисията „Кушлев“, ще получи значително поголеми от досегашните си правомощия, включително и да проверява и висши държавни служители, когато има несъответствие в техните декларации. Това съобщи правосъдният министър Маргарита Попова след среща с представители на Европейската комисия за демокрация чрез право (т. нар. Венецианска комисия).

Новият законопроект, който експертите от Министерството на правосъдието подготвят вече от година, е на финалната права и се очаква да бъде представен в средата на октомври след окончателната оценка на Венецианската комисия.

Активна роля

Промените вкарват в светлината на прожекторите и представители на висшата власт и натоварват комисията с важна роля. Освен това новият закон ще даде право на комисията „Кушлев“ да внася събраната при своите проверки информация в прокуратурата и да препоръчва повдигане на обвинения, за да може своевременно да заведе дела за отнемане на имущество. Други основни промени в закона ще позволят на комисията да работи и по конкретни външни сигнали, а не само такива от прокуратурата.

От проектозакона обаче ще отпадне текстът, който в първоначалния му вариант предвиждаше да се отнема имуществото на хора, чиито законни доходи и собственост се разминават с над 60 хил. лв. Ще се отнема само имущество, което отговаря на размера на несъответствието, и то ако това несъответствие е на „значителна стойност“, каза министър Попова. Засега обаче не е уточнено точно каква сума

► Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, оглавявана от Стоян Кушлев (вляво), ще се съобие с госта по-високи правомощия след промените в закона

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

се има предвид под „значителна стойност“.

„За всеки случай няма да се посяга на имущество, когато става дума за разминавания от рода на 1000-2000 лв.“, уточни Попова. Друго, което отпада от проекта, са данъчните нарушения като повод за отнемане на имущество.

Гаранции за права

Новият законопроект за отнемане на незаконно придобито имущество беше остро критикуван от правозащитни организации, защото според тях липсват гаранции срещу злоупотреба от страна на комисията. По думите на Попова обаче гаранциите са залегнали в

текстовете на законопроекта, а и самата Венецианска комисия е гарант за това. „Ние искаме ефективен инструмент за борба с корупцията по високите етажи и организираната престъпност, а от друга - да гарантираме правото на собственост. Затова се обърнахме за съдействие към Венецианската комисия. Това е институцията, която може да даде най-добрата експертиза и да гарантира, че това ще е така.“

Труден баланс

Представителите на Венецианската комисия оцениха високо промените в закона, но признаха, че подобен нормативен акт сам по

себе си е рисков. „Това е закон, труден за балансиране. Всъщност само няколко европейски страни имат подобни закони - Италия, Исландия, Великобритания. В един идеален свят няма нужда от такъв закон, но България има сериозен проблем с корупцията и организираната престъпност и ЕС ви насърчава да се борите с тях колкото може по-активно“, каза секретарят на Венецианската комисия Томас Маркерт.

Защо е нужно

В момента има съществена диспропорция между наложените от комисията „Кушлев“ запори - за 597 млн. лв., и отнетото иму-

щество с решение на съда - едва за около 20 млн. лв. За други 190 млн. лв. текат съдебни дела. Това е така заради изчакването на осъдителни присъди, което в България става бавно и трудно. Новият закон ще позволи да се обезсилят запори на имущество за около 400 млн. лв., за което комисията „Кушлев“ не е започнала дела за отнемане, и веднага след това да бъдат запорирани отново, но вече с правилата на новия закон, който ще позволи отнемането. Остава единствено комисията да е достатъчно бърза, за да не изгуби междуременно това имущество.

Ани Когжаубанова

Визитка

Коя е Венецианската комисия

► Европейската комисия за демокрация чрез правото е консултативен орган към Съвета на Европа. Създадена е през 1990 г., като сегашното на комисията е във Венеция и по тази причина получава прозвището си Венецианска комисия.

► Комисията заседава четири пъти годишно, като сесии се провеждат във Венеция. Членове на Венецианската комисия са над 55 гържави, сред които са и гържави извън Европейския съюз, и такива, които не членуват в Съвета на Европа. Комисията проверява гали законодателството в страните членки на Съвета на Европа противоречи на собствените им конституционни уредби и на Европейската конвенция за защита на правата на човека.

► Венецианската комисия е работила неколкократно с България и е взимала отношение по промени в правното законодателство и съдебната реформа. По новия проектозакон за отнемане на незаконно придобитото имущество проверката на комисията прогължи близо една година.

Комисията няма да чака съда, за да отнема имущество

Комисията ще може да отнема имущество, преди присъдата по наказателното дело да влезе в сила, както и да прави проверки по своя инициатива, преди прокуратурата да е повдигнала обвинения. Сега действащият закон изисква отнемането на имуществото да започва след влязла в сила присъда, а проверките се извърш-

ват при вече повдигнато обвинение на дадено лице. Новият законопроект ще промени това, като очакванията са дейността на комисията да стане по-ефективна.

Освен това тя ще може да проверява и висши държавни служители, когато има несъответствие в техните декларации или когато те не са декларира-

ли всичко, което трябва да декларират.

В последния вариант на законопроекта е разработена и отделна глава за взаимодействие между всички институции, които имат отношение към прилагането на закона. „Комисията не може да разследва сама, без да има подкрепа от ДАНС, НАП, митниците и т.н.“, каза

правосъдният министър.

Освен това са изготвени и правила за управление на запорирани или отнето имущество. Предвижда се да се създаде и междуведомствен съвет, в който ще участват министерствата на финансите и на правосъдието, както и социалното министерство. Той ще бъде на ниво зам.-министри.

Рекламна кампания за 1.4 млн. лв. ще популяризира европрограмите

Инициативата включва микс от реклами, PR дейности и събития, които ще продължат до края на годината

Информационна кампания за популяризиране на оперативните програми на стойност от 1.4 млн. лв. стартира Централният информационен офис в администрацията на Министерския съвет. Средствата се отпускат по Оперативна програма „Техническа помощ“ и ще бъдат използвани за информизиране на потенциалните бенефициенти за възможностите за усвояване на евросубсидии. Кампанията ще обхваща микс от реклама, PR дейности и събития, които ще продължат от септември до края на годината.

Проектът ще се изпълнява от консорциума „Прозрачност за еврофондовете“. В него влизат компаниите „Актив Груп“ (която правеше последните предизборни кампании на БСП), Агенция „Икономика“ (дъщерно дружество на Центъра за икономическо развитие) и „Промедия“ (на журналиста Петко Георгиев).

Погхох

Рекламната кампания стартира официално от 15 септември, като тя ще обхване 49 национални и регионални медии - телевизии, радиостанции, вестници

и билбордове. Клиповете, които ще бъдат излъчвани по телевизията, ще представят успешни проекти, финансирани с европейски средства.

Предвидено е да се организират и серия от информационни събития в шест града в страната. Първото от тях ще бъде на 4 октомври в Благоевград, а останалите ще се състоят в Ловеч, Видин, Добрич, Стара Загора и Хасково. По време на тези дни експерти по различни програми ще дават информация по текущи въпроси и предстоящи процедури. На събитията ще присъства министърът по управление на средствата от Европейския съюз Томислав Дончев, който ще има приемни дни и ще изслушва конкретни казуси.

Като част от проекта в България ще дойдат журналисти от европейски медии, за да се запознаят на място с работата на българските институции във връзка с усвояването на еврофондовете. Целта е да се подобри имиджът на България зад граница, обясняват изпълнителите на проекта.

От консорциума разчитат и на лобизъм в рамките на ЕС, тъй като в екипа им са включени двама международни експерти - Лейла Мустаноя и Хорхе Нунес. Мустаноя е и ръководител на проекта. Тя е основател на „Прозрачност без граници“ във Финландия и има

30-годишен опит в областта на медийните връзки и управлението на големи проекти по европрограми. Нунес е консултант към Европейския център за изследване на политиките, който работи тясно с Европейския парламент.

Отложен старт

Изпълнението на проекта се забави с около година покрай избора на ново правителство и прехвърлянето на отговорността за програмата от Министерството на финансите към МС. На практика кампанията трябваше да се проведе в края на миналата година. По думите на изпълнителите срокът на проекта не е намаляван, но е променен фокусът на кампанията - от предоставянето на обща информация към даване на информация за конкретни добри примери, както и за предстоящи процедури по отделните програми.

Кампанията има конкретни количествени (брой посетители, брой мероприятия и др.) и качествени (повишаване на информираността, създаване на по-голяма прозрачност и т.н.) индикатори, чрез които ще се проследи крайният ефект от проекта, казват представителите на консорциума. В края на кампанията е предвидено и социологическо проучване, което да измери доколко са постигнати целите.

Дарина Черкезова

► „Основната ни задача сега е да преодолеем лошия имидж на България в усвояването на парите от еврофондовете“, коментира министър Томислав Дончев при откриването на инфокампанията в производствената база на „Хюндай“

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Success story „Хюндай“ е на финала на европроект за 3.2 млн. лв.

► Хюндай Хеви Индъстри Ко. България АД вече е на финала на изпълнението на първия си европроект. Той е на обща стойност от 3.2 млн. лв., като половината от средствата за изпълнението му са от Оперативна програма „Конкурентоспособност“ (ОПК). „Проектът е пример за това, че средствата от Европейския съюз

(ЕС) не се използват само от малки и средни предприятия, но са и допълнителен стимул за привличане на чуждестранни инвестиции в страната“, коментира министърът по управлението на средствата от ЕС Томислав Дончев.

► Досега от „Хюндай“ са получили само 20% авансови плащания. Компанията е финансирала технологичната си модернизация, като в резултат от закупуването на нови машини не само е подоброено качеството на продукцията, но и производителнос-

тта е повишена с около 30%. „Огромният обем документи, които трябваше да подготвим, беше най-голямото ни предизвикателство“, коментира Стоил Стоилов, директор „Бизнес реализация“ в компанията.

► Наскоро от „Хюндай“ са подгали втори проект по ОПК. Той отново е за технологична модернизация, но има и леко иновативен елемент, тъй като е предвидено внедряването на нова технология в производството. Проектът е на стойност от около 2 млн. EUR.

Кадър от системата става заместник на Ваньо Танов

Борислав Борисов ще отговаря за митническите режими и процедури, акцизите и информационните системи

Борислав Борисов е новият заместник-директор на Агенция „Митници“. Той е назначен на поста след предложение на директора на Агенцията Ваньо Танов и със заповед на министъра на финансите Симеон Дянков. Борисов ще поеме ресора на напусналия наскоро Краси-

мир Николов и ще отговаря за митническите режими и процедури, акцизите и информационните системи.

Съмнения за корупция Николов не е на поста си от края на август. Към него имаше съмнения за корупция, но като причина за напускането му беше изтъкнато нежелание за по-добра професионална реализация. Шефът на митниците Ваньо Танов отхвърля всякакви съмнения, че заместникът му си отива заради обвиненията към него за корупционни практики

в агенцията. Танов защити Николов с обяснението, че дейността му е проверявана и нищо не е открито.

Стар кадър

Новият зам.-директор Борислав Борисов е стар кадър на системата на митниците - работи в нея от 1995 г. През 2002 г. е назначен на позицията директор на дирекция „Митнически режими и процедури“ (МРП). Управляваната от него дирекция е участвала в разработването на митническата политика на ниво митнически съюз, както и в създаването на специализираното национално и европейско митническо законодателство. До 2009 г. част от дирекция МРП е и отдел „Акцизи“, който през миналата година се отдели като самостоятелна дирекция в Централното митническо управление.

Борисов е бил и сред изпълнителите на проекта „Създаване на правен и административен капацитет за администриране на акциза изцяло от митническата администрация“ - туининг проект по ФАР (2005-2007 г.).

Елина Пулчева

► Новият заместник беше предложен от директора на митниците Ваньо Танов

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Пари

VUZF UNIVERSITY

Дискусионен форум

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД ЗАСТРАХОВАНЕТО В БЪЛГАРИЯ

16 септември 2010 г., 9:30 ч., Гранд Хотел София, зала Триадица 1

► Докога автомобилното застраховане ще е двигател на българския пазар

► Ще се свие ли още пазарът след въвеждането на косвен данък от 2%

► Готови ли са компаниите за новите европейски регулаторни рамки - Директива Платежоспособност II

► Застраховане на финансови рискове

За информация и регистрация: 02/ 4395 848, 02/ 4395 850 или e-mail: mvarbanova@pari.bg и http://events.pari.bg

С подкрепата на: coface BULGARIA

Армеец

Медийни партньори:

econ.bg

EBF BUSINESS TV

INSURANCE.BG

Турция направи нова крачка към Европа

► Турция върви напред към развита демокрация и върховенство на закона, посочи министър-председателят Реджеп Ердоган

СНИМКА REUTERS

Одобренията на референдум конституционни промени ще ограничат влиянието на военните

Гражданите на Турция решиха да ограничат влиянието на военните в страната на конституционен референдум в неделя. Промените ще приближат Анкара още една крачка към членството в Европейския съюз. Въпреки това от Брюксел предупредиха, че ще следят изкъсо за прилагането им, и настояха за още фундаментални реформи в сферата на човешките права.

Исторически праз

Реформите бяха подкрепени от около 58% от гласоподавателите. Резултатът показва, че страната е „пресякла исторически праг към развитата демокрация и върховенството на закона“, посочи министър-председателят Реджеп Ердоган. Положителният вот на гражданите беше приветстван и от президента на САЩ Барак Обама, а германският външен министър Гуидо Вестервеле посочи, че решението е ключово за желанието на Анкара да се присъедини към Европейския съюз.

Референдумът е и тест за

подкрепата, на която може да разчита премиерът. Неговата Партия на справедливостта и развитието се надява да спечели трети мандат на парламентарните избори в Турция догодина.

Реформи

Пакетът реформи включва общо 26 промени. Предвижда се гражданските съдилища да може да гледат дела срещу военни за престъпления срещу държавата. Ще бъде възможно и съдебното преследване на участниците във военния преврат от 1980 г. В същото време уволнените офицери ще имат право да обжалват освобождаването

си в съда. Промените гарантират равенство между половете и забраняват дискриминацията на деца, възрастни и инвалиди. Работниците ще могат да членуват в повече от един профсъюз. Ще бъде премахната и забраната на политическите протести. Държавните служители ще имат право да сключват колективни трудови договори и да стачкуват. Парламентът ще има повече правомощия при назначаването на конституционните съдии. Депутатите пък ще могат да остават членове на парламента, дори и ако партията им бъде разформирана от съда.

ЕК прогнозира двойно по-силен растеж в Европа

Възстановяването ще се забави през второто полугодие заради бюджетните съкращения

Икономиката на Европа през тази година може да нарасне почти два пъти повече, отколкото се очакваше, като растежът през второто полугодие ще бъде по-умерен. Това става ясно от публикувания вчера доклад на Европейската комисия (ЕК).

Брутният вътрешен продукт на страните в еврозоната вероятно ще се увеличи с 1.7% вместо с прогнозираните през май 0.9%. През текущото тримесечие растежът ще бъде 0.5%, а през четвъртото - 0.3%. В страните от Европейския съюз БВП може да се увеличи с 1.8%. По-ранните прогнози бяха за ръст от 1%. В най-голямата европейска икономика Германия се очаква БВП да нарасне с 3.4% през тази година, което е почти тройно повече от прогнозата от май. По-бързо икономическо възстановяване е вероятно и във Франция, и в Италия. БВП на Испания ще бъде по-нисък с 0.3 вместо с 0.4%.

Забавяне

Забавянето на възстановя-

1.7

► процента ще нарасне брутният вътрешен продукт на страните в еврозоната през 2010 г.

ването се дължи на предприетите бюджетни съкращения от правителствата в Европа, смятат в Брюксел. Подобно мнение беше изказано миналия ден и от управляващия директор на Международния валутен фонд Доминик Строс-Кан, според когото Старият континент е изправен пред огромен риск от „бавно възстановяване“. „Вече сме стъпили на твърда почва, но нямаме основание да обявяваме победа“, смята и еврокомисарят по икономическите и паричните въпроси Оли Рен.

Неравномерно

Възстановяването в ЕС все още е крехко и неравномерно, смятат от комисията. В световен план икономическият растеж ще се забави през второто полугодие, макар че не е много вероятно да се стигне до повторна рецесия. ЕК очаква бурен растеж в нововъзникващите икономики, но ситуацията в някои развити държави остава нестабилна.

Тъй като компаниите все още не увеличават работните места и заплатите, инфлацията в еврозоната може да е 1.4%. През май от Брюксел прогнозираха 1.5%.

1.8

► процента е прогнозата на Брюксел за икономическия растеж в Европейския съюз

Киев обеща надеждни газови доставки на ЕС

Европейската комисия иска Украйна да реформира сектора

Украйна никога повече няма да позволи спорете й с Русия да доведат до спиране на газовите доставки за Европа. Това заяви украинският президент Виктор Янукович след среща с председателя на Европейската комисия Жозе Барозу в Брюксел вчера.

Украйна днес е длъжна да спазва ангажиментите си към Европейския съюз по отношение на надеждността и стабилната работа на газопредавателната си мрежа, смята президентът. По думите му Киев винаги ще изпълнява този ангажимент.

История на проблема

Около четвърт от потребявания в ЕС природен газ се осигурява от Русия, а 80% от това количество преминават през Украйна. Спорове за цената на си-

► Президентът Виктор Янукович (вляво) обеща на Жозе Барозу (вдясно) Киев да спазва ангажиментите си към ЕС

СНИМКА BLOOMBERG

ното гориво между руската „Газпром“ и „Нафтогаз Украйна“ миналата зима оставиха повече от 20 европейски страни на студено в продължение на две седмици. Връзките на Киев с Москва обаче се затоплиха, след като Янукович стана президент през февруари. Неговият опонент Виктор Юшченко спечели предишните избори с обещание да направи Украйна член на

ЕС и НАТО.

Необходими реформи

Украйна сега трябва да реформира газовия си сектор, смята Барозу. Страната трябва да намали енергийните си разходи, като постепенно оттегли държавните субсидии. Това е едно от условията на Международния валутен фонд за заема за Киев в размер на 15.2 млрд. USD.

Кризата се премества към трудовия пазар

Икономическо възстановяване ще има, когато безработицата намалее, смятат експерти

Световната икономическа криза няма да свърши, докато не бъде отчетен значителен спад на безработицата. Това заяви управляващият директор на Международния валутен фонд (МВФ) Доминик Строс-Кан на съвместна конференция с Международната организация на труда (МОТ) на тема „Предизвикателствата на растежа, заетостта и социалното сближаване“. „Растежът е много важен, но не е достатъчен“, добави той.

На същото мнение

Според министър-председателя на Норвегия Йенс Столтенберг, който беше домакин на събитието, икономическата криза се е прехвърлила от финансовите пазари към трудовия пазар. „Дори

► Само значителен спад на безработицата може да означава край на кризата, твърди управляващият директор на МВФ Доминик Строс-Кан

СНИМКА BLOOMBERG

и да виждаме признаци на възстановяване и дори икономиките в много страни да вървят нагоре, прекалено е рано да се каже, че кризата е свършила, тъй като, докато безработицата остава висока, има и криза“, смята норвежкият премиер.

Числата говорят

По данни на МВФ рекорден брой хора по света - общо 210 млн., са без работа в

момента. Това е увеличение с повече от 30 млн. души спрямо 2007 г., когато започна рецесията.

Изчисленията на МОТ показват, че над 440 млн. нови работни места ще трябва да бъдат създадени през следващите 10 години за новите участници на трудовия пазар. Освен това ще трябва да се компенсират причинената от кризата безработица.

Цумат

„ След като получим проспекта, ще го одобрим максимално бързо

► **Димана Ранкова**, зам.-председател на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Държавата вече е мажоритарен собственик на фондовата борса

Акциите на БФБ ще се листват за търговия до края на годината

► **Коментарите, че увеличението на капитала под условие е „браконьерство“ са неоснователни, каза председателят на СД на Българска фондова борса Асен Ягодин (на преден план)**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Държавата чрез Принципиално Министерство на финансите вече е мажоритарен собственик на Българска фондова борса АД. Решението беше одобрено от 88% от присъствалите акционери на проведеното вчера извънредно общо събрание. Против решението гласуваха 11% от присъствалите акционери.

Против

Досега МФ имаше 44% от капитала на БФБ, а мажоритарният дял ще бъде придобит чрез увеличение на капитала под условия. Новите 715 хил. акции ще бъдат записани само от МФ, като книгата ще бъдат придобити по номиналната стойност от 1 лв. Капиталът се увеличава с парична вноска и ще достигне 6 582 860 лв.

Сред гласувалите против увеличението на капитала е представител на Българската стопанска камара. Според акционерната книга към 30 юли 2010 г. БСК е собственик на 10

хил. акции. „Разбира се, че ще гласуваме против увеличението на капитала, защото това е национализация на борсата“, каза за в. „Пари“ Божидар Данев, председател на БСК. Миналата седмица в становище на Асоциацията на индустриалния капитал тази стъпка беше определена като „корпоративно браконьерство“. „Доста наивно е да се твърди, че някой ще дойде и ще превземе БФБ“, коментира Васил Велев, председател на АИКБ.

Появилите се коментари, че увеличението на капитала под условие е „браконьерство“ и противоречи на добрите корпоративни практики, бяха определени като неоснователни от Асен Ягодин, председател на СД на фондовата борса.

Листване

Другата основна точка, която акционерите одобриха вчера, е придобиването на публичен статут на борсата. Така акциите на БФБ

ще се качат за търговия на капиталовия пазар, организиран от самата БФБ. „Тази точка беше приета с 99% от гласовете на присъствалите акционери“, каза Асен Ягодин. Придобиването на публичен статут категорично се подкрепя и от браншовите организации.

Ръководството на фондовата борса се надява публичният статут на акционерното дружество да стане факт до края на годината. Шефовете на БФБ заявиха, че са почти готови с проспекта.

„След като получим проспекта, ще го одобрим максимално бързо“, каза Димана Ранкова, зам.-председател на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“. По думите ѝ срокът, който има финансовият надзор, е 20 работни дни.

Очаквания

„Надявам се тази година финансовият резултат да е по-добър от 80-те хил. лв. загуба за 2009 г.“, каза

още Асен Ягодин. По думите му новото ръководство е реструктурирало дейността и е съкратило ненужните разходи, като се полагат усилия и за привличането на нови емитенти. „Продължаваме разговорите с държавата за листване на миноритарни дялове, за да се върне интересът, да се повиши ликвидността, което ще е плюс за нашия отчет“, добави председателят на борсата директорите на БФБ. Според него разходите са на дъното и ново намаляване застрашава оперативността на дружеството.

„Разходите към Deutsche Boerse са с най-голям дял и това тежи“, твърди Асен Ягодин, но добави, че по силата на договора няма право да изнася повече данни. „Тази модерна, но и скъпа платформа е подходяща за пазар в бум, а не за ликвидната криза, в каквата е БФБ“, каза в заключение Ягодин.

Атанас Христов

Увеличеният капитал е национализация на фондовата борса

Разбира се, че ще гласуваме против увеличението на капитала, с което държавата става мажоритарен собственик. Защо трябва само държавата да записва нови акции? Това е национализация на борсата, как е възможно само един акционер да записва акции. Не може по този начин да се национализира фондовата борса. Ние сме

Божидар Данев, председател на БСК

организация, която се бори за пазарна икономика, и затова се противопоставяме на тази национализация. Относно придобиването на публичния статут категорично подкрепяме листването на акции на акционерното дружество БФБ на капиталовия пазар.

Ще се намери по-лесно стратегически инвеститор

Негативните коментари за увеличението на капитала са неоснователни. И досега посредством тези 44% дял на държавата всички решения са били вземани безпроблемно с мнозинство. Не може да говорим, че е постигнат по-добър статут на мажоритарния акционер след придобиването на малко над 50%. По-важното е, че това подобрява изходната позиция на МФ за продажба на мажоритарния дял. Увеличаване

Асен Ягодин, председател на СД на БФБ

на дела на МФ се налага, за да се облекчи процедурата за намиране на стратегически инвеститор - да се намери оператор с достатъчна репутация, който да даде нов тласък на пазара. За публичния статут гласуваха 99% от представените акции. Всички необходими документи ще ги подадем в кратки срокове.

Наивно е да се твърди, че някой иска да превземе БФБ

Нас ни попитаха какво мислим по въпроса с придобиване на мажоритарен пакет от борсата и ние казахме - ако някой частен инвеститор стане собственик на над 50%, вие, журналистите, ще го обявите за корпоративен браконьер. Това противоречи на добрите корпоративни практики и е лош пример. Подкрепяме листването на акциите на борсата на капиталовия пазар, но това няма нищо общо с увеличението на капитала. Доста наивно

Васил Велев, председател на АИКБ

е да се твърди, че някой ще дойде и ще превземе БФБ, при положение че държавата има 44% дял. Най-лесно е да се запише в устава, че решенията се вземат с 60%, и това щеше да е достатъчно. Надяваме се, че това решение няма да остане само като лош пример, а държавата наистина ще направи нещо за развитието на капиталовия пазар. Това е по-важно.

Началото на септември раздвижване за компютри

Новата учебна година съживи слабо продажбите след летните месеци, но третото тримесечие няма да доведе до очаквания астеж

Началото на учебната година идва с леко раздвижване в продажбите на компютри. Това показва проучване на в. "Пари" сред водещите дистрибутори и вериги за търговия на потребителска електроника. Втората половина на август и целият септември обаче не оправдават очакванията за ръст в продажбите. Увеличението е крехко, а несигурността идва главно от липсата на стабилност в развитието на икономическата ситуация в България, твърдят от бранша. Това подклажда неувереност сред дистрибутори и производители за цялото трето тримесечие, което според общите очаквания ще приключи с лек спад или в най-добрия случай - на нивата си от миналата година.

Развитие

"Раздвижване в продажбите има, макар и за момента то да е доста крехко", коментира Евелин Стоев, анализатор от IDC. Вече традиционно най-силно то се забелязва сред крайните потребители, които са движеща сила на пазара от началото на кризата насам. Като причина за това се сочат замразените поръчки на компютри от страна на държавната администрация, както и продължаващата стагнация в сегментите корпоративен и малък и среден бизнес. Преди началото на кризата именно те бяха основен двигател на непрекъснато растящите с двуцифрени темпове продажби на компютри. Впоследствие обаче потребителите взеха тази роля, което превърна септември и декември в месеците с най-голямо значение на дистрибуцията на компютри у нас. Според различни представители на бранша в момента между

60 и 70% от продажбите се дължат именно на крайните клиенти. Те обаче също са непостоянни в продажбите си заради несигурната икономика и високите нива на безработица. Според последните данни на Националния статистически институт потребителското доверие в страната ни е отчело ръст от 4.5 пункта през юли, но нивата му остават далеч под тези от преди кризата.

Противоречие

"Сигналите от бранша за продажбите в края на лятото са противоречиви и фактът, че някой се оплаква, не означава задължително слаби продажби", обяснява Евелин Стоев. Той не коментира какви са прогнози-

Ситуацията през тази година е по-добра спрямо нивата, отчетени през 2009 г. Очаквам, макар и минимален, ръст в продажбите

Илия Тошев,
мениджър на компютърното подразделение на HP България

те на компанията му за движението на дистрибуцията до края на септември, с който приключва и третото тримесечие на 2010 г. Данните на IDC показват, че раздвижването в сектора е факт и положителната тенденция, започнала в началото на годината, продължава. Не толкова едностранни са твърденията на мениджърите на големите дистрибутори и производители у нас.

"Моите наблюдения не подсказват голямо съживяване на пазара през летния период, свързано с началото на учебната година", коментира Митко Топалов, регионален мениджър на "Асбис" за страната ни. Компанията му е един от най-големите дистрибутори в България. Според Надежда Генова от "Поликомп" обаче раздвижване на продажбите от началото на месеца има, но още е

твърде рано да се правят цялостни прогнози.

Водещите производители на компютърна техника в България също са умерени оптимисти. "Продажбите определено се съживиха, но трудно ми е да преценя доколко това е сериозна тенденция", казва Данаил Вълков от Acer. Компанията е ориентирана предимно към потребителския пазар. Подобно е положението при Hewlett-Packard, които в началото на лятото представиха нова серия компютри, насочена специално към back to school сезона. "Пазарът се събуди, но нивата на продажбите остават далеч от 2007 и 2008 г., които бяха най-силните за бранша у нас", коментира Илия Тошев, мениджър на компютърното подразделение на HP за страната ни. Според него ситуацията през тази година е по-добра спрямо нивата, отчетени през 2009 г. Той очаква, макар и минимален, ръст на дистрибуцията, въпреки че ситуацията не се развива спрямо предварителните прогнози на компанията му.

Дистрибуторите на електроника са най-позитивно настроени от целия сегмент. "Началото на септември дойде със силен ръст на продажбите, но още е рано да се говори какво ще се случи до края на месеца", заяви Божидар Колев, президент на веригата "Техномаркет". Според него последният летен месец обикновено приключва с 50-60% по-високи обеми на продажбите, а началото на септември 2010 г. дава повод да се смята, че и тази година няма да е изключение от общото правило.

Прогнози

Слабите и неясни сигнали от потребителите карат водещите компании от сектора у нас да бъдат предпазливи в прогнози, накъде ще върви дистрибуцията до края на годината. Върху тяхната дейност силно влияние оказват и странични фактори, като валутните курсове например. То вече доведе до ръст в цените на продукцията на водещите марки у нас.

Част от производителите на българския пазар отчитат най-слабото си тримесечие от много години насам, което не говори добре за пазара

Митко Топалов,
мениджър на "Асбис" за България

Така неяснотата за дистрибуцията на компютри, която допреди 2 години бе един от водещите компоненти на ИТ пазара, остава с пълна сила и никой не се ангажира с прогнози накъде ще върви този бизнес у нас. Докато в Западна Европа и САЩ отдавна вече се наблюдават стабилни ръстове на дистрибуцията. Там обаче бизнесът също започна да инвестира по-активно, а и правителствата въпреки съкратените си бюджети продължават да купуват, макар и малко, техника. В България обаче надеждите за възстановяването на дистрибуцията като пазар идват най-вече от възобновяването на активността на малкия и средния бизнес. Което не е ясно дали и ако да - кога ще се случи.

▶ Потребителите гвжам пазара на компютри в условията

Запазва се тенденцията от миналата година

Има раздвижване както всяка година. Рано е да се говори, защото фактически последните 2 седмици до края на септември са още по-важен период за продажбите. През първата половина на месеца потребителите обикновено се запознават с предложенията и купуват след това.

По традиция обаче през септември реализираме с около 50-60% по-високи обороти спрямо август. Първоначалните данни ни карат да смятаме, че и през тази година тази тенденция ще стане факт. По принцип лаптопите са

Божидар Колев,
президент на "Технополис"

През тази година забелязваме, че няма спад в търсенето на стационарни компютри

най-голямата категория от няколко години. Тази година забелязваме, че при десктопите няма спад и има стабилизация на покупките. Продажбите на лаптопи обаче са с няколко пъти повече от тези на стационарни компютри.

Бизнесът и а трябва да по

Отзивите за развитието на пазара на компютри са противоречиви както винаги. И все пак фактът, че има компании, които се оплакват, не означава задължително лоши резултати.

Раздвижване в продажбите има, макар и доста крехко. В България ефектът от началото на учебната година не е толкова силен, колкото в Западна или Източна Европа. Тук той се проявява по-скоро по инерция от другите страни в региона. Нашите училища не са

50

▶ до 60% от продажбите на компютри в България се дължат на потребителския сегмент. Бизнесът и държавата отдавна загубиха водещата си роля на този пазар

И донесе крежко ютърния пазар

а на криза. Проблемът е, че те самите не са ясно ориентирани в нагласите си най-вече заради несигурната икономическа обстановка

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Администрацията следват потребителите

Евелин Стоев,
анализатор от IDC

„Раздвижването на пазара се дължи основно на търсене на домашните потребители

толкова компютеризирани и сме малко по-изостанали в този аспект. Неслучайно септември е най-силният от третото тримесечие, но западният модел все още не е напълно приложим у нас.

Раздвижването на пазара се дължи основно на търсене на домашните потребители. Съживяването при бизнеса е много бавно, а сред най-търсените продукти са периферията - например принтерите - и компютрите. При по-тежкия хардуер, като сървъри и устройства за съхранение на данни, раздвижване почти няма. Подобна е тенденцията и в САЩ, и в Западна Европа. Съживяването от края на миналата година започна от домашните потребители, а последваха останалите вертикални сегменти.

Няма причини за особен позитивизъм

Мутко Топалов,
регионален мениджър на "Асбис"
за България

„Разчитаме на бизнеса за съживяването на продажбите, очакваме силно четвърто тримесечие

рото тримесечие се отличаваше с голяма активност, но специално третото някои от вендорите на българския пазар отчитат като най-слабото си тримесечие от много години насам. Става дума за водещи компании, водещи в ИТ бранша, което не говори добре нито за пазара, нито за икономиката.

Крайният клиент продължава да бъде водещата сила на пазара, може би около 60-70% от продажбите са именно в този сегмент. Държавата продължава да бъде

най-пасивният играч на този пазар, а големият и малкият бизнес също не са с особено висока активност. Ние разчитаме именно на тях за съживяването през четвъртото тримесечие.

Очакванията ми за третото тримесечие са, че то ще е около нулата - тоест няма да има нито ръст, нито спад в продажбите.

Рано е да се прогнозира за четвъртото тримесечие, нямаме особени индикации, че нещо ще се случи, че нещата ще бъдат по-добре.

Наблюденията ми не подсказват голямо съживяване на пазара през летния период въпреки началото на учебната година. Пазарът продължава с темповете си от последните няколко месеца - тоест не е активен и не се случват интересни неща.

Основно надеждите ни са насочени към четвъртото тримесечие. На практика няма кой знае какви индикации, които да дават прекалено голям оптимизъм и залагаме повече на надежда. Не бих казал, че вто-

Спадът в продажбите на нови коли продължи да се забавя и през август

За минали месец са продадени 1600 автомобила, което е близо 12% понижение на годишна база

Спадът в продажбите на нови автомобили през първите осем месеца на 2010 г. продължи да се забавя, показва статистиката на Асоциацията на автомобилните производители и техните оторизирани представители в България (ААП). Според официалните данни към 31 август у нас са продадени 12 310 леки автомобили, мотоциклети, автобуси и камиони, което е 35.85% спад на годишна база.

В края на юли пазарът се сви с 38.36%, като за първите седем месеца бяха продадени 10 710 автомобили, а за януари - юни понижението достигна 39.42% на годишна база.

Август

Само през август 2010 г. са продадени 1600 коли, мотори, автобуси и камиони. Спадът на годишна база е близо 12%. „Резултатът през август не е оптимистичен,

защото по-ниският процент спад се дължи на много слабия месец през 2009 г.“, коментира резултатите Иван Антров, бранд мениджър в „Тойота Балканс“. По думите му това е втората вълна на кризата в продажбите на нови автомобили и затова спадът е толкова малък.

„За цялата 2010 г. продажбите на нови автомобили ще намалееят с 25-30%“, твърди Иван Антров. По думите му повече от 1700-1800 коли на месец е трудно да се продават.

Малко по-оптимистична е прогнозата на изпълнителния директор на „Авто Юнион Груп“ Асен Асенов, който преди седмица каза за в. „Пари“, че всеки оставащ месец до края на годината може да компенсира ниските продажби от началото ѝ и изоставането на пазара да бъде сведено до около 20%.

„Краят на годината обикновено е по-силен сезон, но в момента ситуацията е различна, защото има ограничен брой купувачи и дистрибуторите се съревномават за тях“, твърди Иван Антров.

► Големи единични сделки са единственият двигател на продажбите в последните месеци

СНИМКА BLOOMBERG

Лугер

През първите осем месеца най-много са продадени коли с марка Toyota, където продажбите достигат 1308 автомобила, или 11% па-

зарен дял. Следват Ford и Volkswagen, които държат съответно 9.78 и 8.79% от пазара на нови автомобили.

Мениджъри в бранша се обединяват около тезата, че

в момента пазарът се движи от големи единични сделки. „Една или две големи сделки, каквито правим и ние, може да изкривят пазара“, твърди Иван Антров. По-

добна е позицията и на Асен Асенов, според когото голяма част от продажбите сега са от обществени поръчки или търгове на компании.

Атанас Христоф

Оценители и банкери чакат нов спад в цените на имотите

Подценяването на имотите е защитна реакция на финансовите институции, обясняват в доклад от „Кредит-Център“

Нов спад в цените на имотите може да се очаква у нас според оценители на недвижимости и банкери. Анализ на консултантската компания „Кредит-Център“ показва, че през август оценителите на имоти са давали по-ниски оценки на недвижимостите от сумата, на която има реални сделки за имота.

Причините

Според изпълнителния директор на „Кредит-Център“ Тихомир Тошев зад тези действия на оценителите се крие сигнал, че цените на имотите ще падат още. „В момента те се задържат, но е нормално да се очаква спад“, обясни Тошев. „Причините оценителите да са по-консервативни са и че пазарът е колеблив, а в кварталите с лоша инфраструктура цените паднаха драстично в последната една година“, коментира той.

Част от банкери също признаха, че очакват спад в цените на имотите. „Сега има задържане на цените, но е възможно те да паднат още“, коментира Виолина Маринова, гла-

вен изпълнителен директор на Банка ДСК. Според Стилиян Вълчев, главен изпълнителен директор на ОББ, банките не очакват спад в цените, но е факт, че липсва ликвиден пазар, който изкривява ценовите равнища.

По-ниска оценка за по-малък риск

От „Кредит-Център“ посочват, че подценяването на имотите е един вид защитна реакция на финансовите институции. Банкерите обаче коментираха, че използват неза-

висими оценители, които сами решават на каква стойност да оценят определен имот. „Ползваме независими оценители и приемаме оценките им“, заяви Вълчев. Той допълни обаче, че преди време при ипотечния бум оценките са били завишени. „Сега се отива в другата крайност, защото имаше критики от банките“, допълни той. Виолина Маринова обясни, че винаги когато в банката постъпи оценка, ѝ се прави верификация и тя се проверява.

Рагослава Димитрова

► Колеблвият пазар на имоти кара банкери да бъдат по-предпазливи

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

EVN строи в Пловдив топло- и електроцентра

Инвестицията на стойност 100 млн. лв. се финансира изцяло от компанията

„ЕВН България Топлофикация“ ЕАД започна строежът на топло- и електроцентра в Пловдив. Генералният директор на EVN AG д-р Герхард Хофер съобщи, че срокът за изграждане на новото енергийно съоръжение ще бъде 14 месеца и то ще влезе в експлоатация за новия отоплителен сезон на 2011 г. Инвестицията на стойност 100 млн. лв. се финансира изцяло от компанията, без да са търсени кредитни или други заемни средства. Строителството на съоръжението се осъществява от компанията Terra group и в него ще участват общо 300 работници.

Технология

Когенераторът, който ще произвежда електричество и топлоенергия чрез изгаряне на природен газ, е по технологията на „Сименс“. Електрическата му мощност е 49.9 мегавата, а топлинната мощност е 54 мегавата. Устройството ще бъде с 20% по-ефективно от досегашната „ТЕЦ - Север“ в Пловдив и ще произвежда три пъти повече електроенергия от досегашните мощности. От EVN България уверяват, че модерното съоръжение ще обслужва 35 000 клиента в Пловдив и Асеновград.

► Имаме шанс да привлечем частни инвеститори за големите проекти у нас, каза премиерът Бойко Борисов (на преден план)

СНИМКА АВТОРЪТ

Сътрудничество

На първата копка присъства премиерът Бойко Борисов и министър-председателят на федерална провинция Долна Австрия Ервин Прьол. Премиерът Борисов съобщи, че при очакваното през октомври посещение на канцлера на Германия и на австрийския канцлер през декември ще бъде обсъждана дунавската стратегия на трите страни. Имаме шанс да привлечем частни инвеститори, както

и средства от ЕС за осъществяване на значими за страната ни проекти - като се започне с пристанищата по река Дунав, Дунав мост и други инфраструктури обекти, които ще улесняват бизнеса между нас, каза Бойко Борисов. Новият проект е знак към Брюксел, че може да подкрепи финансово усилията ни по нашата обща дунавска стратегия, обобщил губернатор Прьол.

Михаил Ванчев

Компромисът в Базел донякъде успокои банките

По-строги изисквания, но по-дълъг период за въвеждане бяха договорени от надзорните шефове на 27 държави

Почти двойно по-високи капиталови изисквания за банките, но разсрочване на новите мерки през следващите осем години е компромисът, постигнат на срещата на Базелския комитет по банков надзор късно в неделя в Швейцария. Решението беше взето от управителите на централните банки и ръководителите на надзорните органи на 27 държави след цяла година спорове и лобиране от различни заинтересовани страни и правителства. Целта на нововъведенията е да се намали рискът в системата, който предизвика последната световна финансова криза.

Капиталови изисквания

Банките ще трябва да поддържат ниво на обикновения капитал поне 7% от рисково претеглените активи. В това се включва и буфер от 2.5% срещу евентуални бъдещи шокове. На трезорите, които не успеят да изпълнят изискванията, ще бъдат налагани ограничения върху изплащането на дивиденди и бонуси. Въвеждат се и по-строги дефиниции за това какво се включва в капитала.

След по-малко от пет години - към 1 януари 2015 г., обикновения капитал на банките ще трябва да бъде поне 4.5% от рисково претеглените им активи в сравнение с изискваните в момента 2%. Адекватността на първичния им капитал ще трябва да се увеличи от 4 на 6% за същия период. Първичен капитал пък от 2018 г. ще представлява сумата само от обикновения капитал и безсрочните преференци-

График на промените

СЪОТНОШЕНИЕ
МЕЖДУ
ОБИКНОВЕНИЯ
КАПИТАЛ
И РИСКОВО
ПРЕТЕГЛЕНИТЕ
АКТИВИ

2%

В МОМЕНТА

4%

СЪОТНОШЕНИЕ
МЕЖДУ
ОБИКНОВЕНИЯ
КАПИТАЛ
И РИСКОВО
ПРЕТЕГЛЕНИТЕ
АКТИВИ

3.5%

1.01.2013 г.

4.5%

4%

1.01.2014 г.

5.5%

4.5%

ОКОНЧАТЕЛНО

1.01.2015 г.

6%

ОКОНЧАТЕЛНО

ални акции.

Буфери

Допълнителният защитен буфер от 2.5% ще стане задължителен от 2019 г. Той ще гарантира, че банките разполагат с резервен капитал, който да използват в случай на нужда. Макар че ще е възможно да теглят от тези средства в периоди на икономически или финан-

сови затруднения, колкото повече се доближават до минимума, толкова по-големи ограничения ще им бъдат налагани върху средствата за дивиденди.

Друг, контрацикличен буфер между 0 и 2.5% от обикновения капитал ще бъде прилаган в зависимост от условията в отделните държави като защита срещу свръхкредитирането. Този

допълнителен резерв ще се въвежда като добавка към капиталовия буфер само в случай на прекалено голям ръст при заемите, който води до натрупване на системни рискове.

Плюсове и минуси

Анализаторите са единодушни, че разсрочването на по-строгите изисквания е добре дошло за банките.

Въпреки това критериите са доста строги, а заради новата дефиниция за капитал някои кредитни институции може и да не изпълнят стандартите. Сериозни притеснения съществуват и за това, че банковото кредитиране може да се свие, което да забави и без това крехкото икономическо възстановяване.

Иглица Филипова

ДОПЪЛНИТЕЛЕН ЗАЩИТЕН БУФЕР

0.625%

ОТ РИСКОВО
ПРЕТЕГЛЕНИТЕ
АКТИВИ
ОТ 1 ЯНУАРИ 2016 Г.

ПО 0.625
ПРОЦЕНТНИ
ПУНКТА ВСЯКА
СЛЕДВАЩА
ГОДИНА

2016 г.

2.5%

ОТ РИСКОВО
ПРЕТЕГЛЕНИТЕ
АКТИВИ КЪМ
1 ЯНУАРИ 2019 Г.*

*ВСЯКА СТРАНА
МОЖЕ ДА РЕШИ
ДА СЪКРАТИ СРОКА
ЗА ВЪВЕЖДАНЕ
НА БУФЕРИТЕ
(ДОПЪЛНИТЕЛЕН
ЗАЩИТЕН И
КОНТРАЦИКЛИЧЕН)

ОКОНЧАТЕЛНО

2019 г.

Още промени Държавното участие остава в капитала до 2018 г.

► Средствата, прегоспоставени от някои правителства на банките по време на кризата, ще продължат да се отчитат като обикновен капитал до края на 2017 г. Държавните трезори получават още пет години, преди по-строгата дефиниция за капитал да влезе в сила за тях.

► Остават още някои промени, които ще бъдат договорени на срещата на Базелския комитет на 21-22 септември. След това пакетът реформи ще бъде представен за одобрение от лидерите на G-20 на срещата им в Сеул през ноември.

Европейските трезори ще набират повече капитал

► Председателят на Базелския комитет Ноут Велинк препоръча на банките да започнат да заделят част от печалбата си

СНИМКА BLOOMBERG

Банките като цяло ще трябва да си осигурят стотици милиарди евро допълнително

Банките в Европа са с по-малък капитал от тези в САЩ и като цяло ще трябва да наберат повече средства съгласно новите изисквания, особено институциите в Германия и Испания. "Става дума за стотици милиарди (евро)", каза председателят на Базелския комитет Ноут Велинк. "Те ще трябва да заделят част от печалбата си в продължение на години, вместо да я изплащат като дивиденди

или бонуси", смята той.

По думите му ще е възможно някои банки да разчитат и на пазара за увеличаване на капитала си.

Германия

Десетте най-големи банки в Германия ще трябва да наберат около 105 млрд. EUR, сочат оценки на Асоциацията на германските банки. Deutsche Bank вече обяви планове да емитира акции за 10 млрд. EUR. Банката очаква да изпълни изискванията по Базел III до края на 2013 г.

Спокойствие

Средното съотношение

между основния капитал и рисково претеглените активи в Япония е 6.3%, което е малко под новия минимум от 7%. Китай няма да бърза с въвеждането на по-строгите правила, твърди голям банкер, цитиран от Reuters. В останалите азиатски страни капиталовите нива на банките са доста над новия базелски минимум. Спокойни могат да бъдат и повечето банкери в САЩ и Канада, а сред европейските трезори с по-голям капитал са институциите в скандинавските страни, Бенелюкс, Великобритания и Швейцария.

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Август	Септември
Суров петрол	NYMEX	USD/б	77.01	-
Брент	ICE	USD/б	78.55	2,195.00
Газов	ICE	USD/т	669.75	-
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3.85	-
Гориво за отопление	NYMEX	USD/gal	2.11	-
Пропан	NYMEX	USD/gal	0	0

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Септември
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/м	270.66
Царевица	Yellow	CBT	USD/м	188.28
Ечемик	Feed	ASX	USD/м	186.48
Памук	No.2	NYBOT	USD/м	2034.83
Kaiko		NYBOT	USD/м	2,623.00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/м	4208.55
Соя	No.2	ICE	USD/м	378.77
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/м	579.40

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	7,524.00	7,540.00
Калай	LME	USD/т	21,795.00	21,750.00
Олово	LME	USD/т	2,165.00	2,195.00
Цинк	LME	USD/т	2,128.00	2,155.00
Алуминий	LME	USD/т	2,083.00	2,112.50
Никел	LME	USD/т	22,820.00	22,850.00
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2,150.00	2,050.00

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1243.7	1244.7
Сребро	LME	USD/тр.у.	20.04	20.06
Платина	LME	USD/тр.у.	1547	1550
Паладий	LME	USD/тр.у.	520	525
Родий	LME	USD/тр.у.	2,080.00	2,280.00

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 бу. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1.37049
Бразилски реал	BRL	10	8.67177
Канадски долар	CAD	1	1.47766
Швейцарски франк	CHF	1	1.45707
Китайски ренминби юан	CNY	100	2,23582
Чешка крона	CZK	100	7,88133
Датска крона	DKK	10	2,62538
Естонска крона	EKK	10	1,25000
Британска лира	GBP	1	2,37660
Хонконгски долар	HKD	10	1,95413
Хърватска куна	HRK	10	2,68898
Унгарски форинт	HUF	1000	7,02601
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,69369
Исландска крона	ISK	100	3,26625
Японска йена	JPY	1000	6,74424
Южнокорейски вон	KRW	100	1,77916
Литовски литас	LTL	1000	1,29314
Латвийски лат	LVL	10	5,66448
Мексиканско песо	MXN	1	2,76091
Малайзийски рингит	MYR	10	1,20828
Норвежка крона	NOK	10	4,82754
Новозеландски долар	NZD	10	2,46637
Филипинско песо	PHP	10	1,09021
Полска злота	PLN	100	3,36817
Нова румънска лея	RON	10	4,96227
Руска рубла	RUB	10	4,61444
Шведска крона	SEK	100	4,99428
Сингапурски долар	SGD	10	2,07069
Словашка крона	SKK	10	1,12605
Тайландски бат	THB	100	4,80312
Нова турска лира	TRY	10	1,01417
Щатски долар	USD	1	1,51850
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2,09460

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.09.2010.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,95583	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,42	0,00073
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,9	-0,04234
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,37049	-0,00757
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,51	0,00336
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,26	-0,01102
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,93	0,00289
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,63	-0,00050
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,35	-0,02229
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,97	-0,01170
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,68	-0,00025
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,89	0,00279
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,71	-0,00774
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	100	3,29	-0,03106
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	100	3,29	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,82	-0,01445
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,32	-0,00136
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,76	0,00000
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,19	0,00185
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,93	-0,02130
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,49	0,00759
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,12	-0,00282
ФИЛИПНСКО ПЕСО	PHP	100	3,46	-0,03476
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,97	-0,00568
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,59	0,01418
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,97	-0,00640
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,13	0,00415
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,14	-0,00563
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,97	-0,02436
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	1	1,02	0,00000
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,53	-0,00913
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,14	-0,00250
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1898,85	-19,72000

Обмени курсове на чуждестранните валути към лева за 14.09.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Валуты спрямо евро

ВАЛУТА	Код	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
Currency	Code	Buy	Sell	High	Low
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1,2848	1,2849	1,2862	1,2734
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	0,82055	0,82069	0,82275	0,81674
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	109,63	109,65	110,31	109,25
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1,3313	1,3316	1,3451	1,3272
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	7,933	7,9362	7,9685	7,914
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	9,4846	9,4884	9,5315	9,4783
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1,3387	1,3392	1,3394	1,328
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1,4373	1,4378	1,4409	1,4273
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	279,77	280,09	282,15	279,52
ЧЕШКА КРОНА	CZK	24,815	24,849	25,018	24,768
РУСКА РУБЛА	RUB	39,1575	39,1748	39,1888	39,0454
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	3,9902	3,9915	4,0117	3,9868

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч българско време на 12.09.2010 г.

Котирувки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Бм. сп/сп	ЦОМ	Допълнителни данни				
				От началото на годината (не се ангажира)	Среден годишен отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. продажба (ангажиран)	Начало на публ. продажба
Авора Капитал АД	балансирани	10.1439	10.5497	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	23.09.2009
Авора Капитал - балансирани	балансирани	6.7543	4.9445	4.7543	4.6992	-7.67%	15.33%	21.01.2008
Авора Капитал - слова COMMODITY FUND	фонд в акции	6.8318	6.8660	7.1051	6.6952	-3.55%	14.04%	23.01.2008
Авора Капитал Югоизточна Европа	високодоходен	10.1439	10.5497	0.0000	0.0000	0.84%	N/A	23.09.2009
Активна Асет Менеджмънт АД	фонд в акции	2.2918	2.2918	2.2918	2.2918	-8.04%	27.97%	12.11.2007
Астра Асет Менеджмънт АД	балансирани	2.2749	2.2749	2.2749	2.2749	-8.39%	24.60%	12.11.2007
Астра Кеш	паричен пазар	11.2639	11.2639	11.2639	11.2639	4.86%	0.12%	06.10.2008
Астра Баланс	балансирани	10.8277	10.7679	10.7141	10.7141	0.0000	0.55%	06.10.2008
Астра Плюс	фонд в акции	10.0342	9.9843	9.8845	9.8845	-0.0000	-2.88%	06.10.2008
БенчМарк Асет Менеджмънт АД	балансирани	13.6748	13.5394	13.5394	13.5394	0.88%	5.63%	14.12.2005
БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	фонд в акции	7.5280	7.8495	7.8495	7.8495	-6.29%	10.72%	01.03.2006
БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	4.8148	4.7671	4.7671	4.7671	-18.56%	12.11%	21.06.2006
БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	7.8327	7.6046	7.6046	7.6046	-3.98%	12.32%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 4 ЕНЕРГЕТИКА	фонд в акции	11.2902	10.9614	10.9614	10.9614	6.82%	12.80%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 5 ШИЕ	паричен пазар	12.0230	12.0230	12.0230	12.0230	5.98%	0.13%	03.06.2008
БенчМарк Фонд 6 Паричен	фонд в облигации	81.5022	81.2169	81.5022	81.5022	-1.72%	1.97%	20.11.2006
Болкан Капитал Менеджмънт АД	фонд в акции	47.2924	47.0559	47.2924	47.2924	-8.87%	3.18%	20.11.2006
Болкан Балансирани Капитал	фонд в акции	63.1843	62.8684	63.1843	63.1843	-8.35%	4.53%	03.10.2007
Болкан Плюс	фонд в акции	63.1843	62.8684	63.1843	63.1843	-8.35%	4.53%	03.10.2007
Борчев Менеджмънт Къмплани ЕАД	балансирани	96.9336	96.9336	96.9336	96.9336	-4.87%	3.34%	04.01.2007
Борчев Високодоходен Фонд	балансирани	79.6518	79.6518	79.6518	79.6518	-4.55%	2.22%	25.06.2007
Борчев Балансирани Фонд	балансирани	96.9336	96.9336	96.9336	96.9336	-4.87%	3.34%	04.01.2007
ДСК Управление на активи АД	балансирани	1.30717	1.30717	1.30717	1.30717	4.78%	0.80%	01.12.2005
ДСК Стандарт	балансирани	1.07454	1.06812	1.06812	1.06812	-0.44%	4.53%	01.12.2005
ДСК Баланс	фонд в акции	0.74574	0.73467	0.73467	0.73467	-4.60%	9.61%	01.03.2006
ДСК Растек	фонд в акции	0.74574	0.74081	0.74081	0.74081	1.94%	2.67%	07.03.2008
ДСК Имоти	ниско рисков	1.04818	1.04504	1.04504	1.04504	2.18%	0.33%	07.05.2009
ДСК Евро Актив	ниско рисков	1.04818	1.04504	1.04504	1.04504	2.18%	0.33%	07.05.2009
Елана Фонд Менеджмънт АД	балансирани	100.8987	99.8947	99.8947	99.8947	-2.28%	7.09%	07.12.2005
Елана Балансирани Евро Фонд	балансирани	106.7503	105.6881	105.6881	105.6881	-3.20%	5.81%	06.03.2006
Елана Балансирани Доларов Фонд	фонд в акции	85.7985	84.5211	84.5211	84.5211	-5.28%	10.30%	20.06.2005
Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	121.9460	121.9460	121.9460	121.9460	6.15%	0.52%	31.10.2007
Елана Фонд Паричен Пазар	ниско рисков	93.9097	93.5345	93.5345	93.5345	4.02%	2.60%	01.02.2008
Елана Долар Фонд	ниско рисков	106.3400	106.2338	106.2338	106.2338	3.73%	1.03%	01.07.2009

Стока на гения

2.3

► процента до 3486 USD за паунд поскъпна медта след оптимистичните данни за индустриалното производство в Китай

” Медта поскъпна в понеделник с повече от 2% и достигна 3486 USD за паунд след обявените данни, че промишленото производство в Китай се е увеличило с 14% през август 2010 спрямо данните от преди година

Цифра на гения

1.28

► USD за 1 EUR достигна единната европейска валута след новините от Базел

” Еврото поскъпна срещу 14 от 16 основни валути след спекулации, че новите регламенти от Базелския комитет ще донесат по-голяма сигурност, чиято липса е причинила финансовата криза

Валута на гения

0.1

► процента до 6.7618 юана за 1 USD достигна курсът на китайската валута, подкрепен от икономическите показатели

” Китайският юан достигна исторически висока стойност спрямо долара при 6.7618 юана за 1 USD след по-добрите данни от очакваното за икономическото развитие на страната

Оптимизъм за глобалната икономика изпомпва петрола

Суровият петрол

поскъпна в началото на седмицата, подкрепян от очакването, че търсенето в двете най-големи страни потребители на горива в света - САЩ и Китай, ще се увеличи. Предварителните нагласи на инвеститорите, че данните за потребителското търсене в Америка ще покажат за август втори пореден месечен ръст, също натезаха в подкрепа на петрола. Статистически данни, че Китай е преработил през миналия месец със 7.2%, или 34.7 млн. барела, повече петрол, поддържа като допълнителен импулс на борсовата търговия с петролни фючърси.

Суровият петрол с доставка през октомври се повиши с 1.4% до 77.50 USD за барел в електронната търговия на New York Mercantile Exchange. Сорът Брент също с доставка за идния месец се повиши до 89.39 USD за барел на лондонската ICE.

„Новината, че китайското производство се увеличава повече от очакваното, е много благоприятна за пазарите“, коментира пред Bloomberg анализаторът Торбьорн Бек Йенсен от базираната в Дания Middelbart. „Очакваните тази седмица макро-

Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg

” Котировките на суровия нефт може да достигнат стойност от 95 USD/б според доклад на Goldman Sachs

икономически данни от САЩ може окончателно да изключат перспективата за двойно дъно“, твърди той. Bloomberg коментира, че хедж фондовете и други големи спекуланти увеличават залозите си за траен ръст в цените на петрола за първи път от пет седмици, обнадеедени от признаците, че американската икономика се възстановява от най-лошата рецесия от 1930 г.

Прогноза, че петролът ще поскъпва, обяви и анализаторското бюро на Goldman Sachs. „Очакваме търсенето да продължи да се засилва през втората половина на 2010 г. заради глобалния икономически растеж, макар и вероятно с по-бавни темпове“, се казва в седмичния доклад на банката.

Обрат

► Най-силното поскъпване на кафето през последните 5 години може би е вече към края си. Причината за прогнозирания спад в котировките са по-добрата от предварителното очакване реколта в Бразилия и Колумбия, както и евентуалните съкращения на разходите в Kraft Foods и Starbucks. Доставка на Agabica, най-отглежданите сорт кафе в света, ще надвишат търсенето от 6.67 милиона 60-килограмови чували в годината, която приключва през септември 2011 г., показва прогноза на ABN Amro Bank NV и VM група. Това е най-голямото предлагане на пазара за последните девет години. Очакванията веднага накараха спекулантите, включително хедж фондовете, да намалят залозите за по-високи цени. Agabica поскъпна на борсата в Ню Йорк с близо 50% спрямо котировките от 7 юни, достигайки 13-годишен връх при 1.9865 USD за половин килограм на 8 септември. Причината за поскъпването отчасти се дължеше на спекулациите, че валежите в Колумбия, втория по големина производител след Бразилия, ще унищожат реколтата

СНИМКА BLOOMBERG

Скокът на борсата донесе спад за златото

Златото започна седмицата колебливо, след като европейските акции откриха търговията със сериозен ръст. Ценният метал е възприеман като убежище от инвеститорите при спад на борсите и логично се движи в обратна посока, когато капиталовият пазар е на плюс.

Европейските акции поскъпнаха, водени от книгата на финансовите институции, след като банките получиха време за въвеждането на новите регулаторни изисквания

към тях. Златните фючърси с доставка през декември загубиха 0.1% до 1245.20 USD/тр. у. на борсата Комекс в Ню Йорк. Цените в Лондон се движеха между печалба и загуба от 0.3%. Златото с незабавна доставка в Лондон беше с 0.2% по-ниска цена до 1243.2 USD/тр. у.

Причина за борсовия скок и поевтиняването на златото според анализаторите са и добрите данни за икономиката на Китай, които надхвърлиха предварителните очаквания.

ОБЯВА

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ВОЕННИ КЛУБОВЕ И ВОЕННО-ПОЧИВНО ДЕЛО“, гр. София, бул. „Цар Освободител“ № 7, тел. 02/935-89-25, 02/935-89-27, основание чл. 16, ал. 2 във връзка с чл. 19 от Закона за държавната собственост, чл. 13, чл. 43 и чл. 45, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост, обявява повторен търг с явно наддаване за отдаване под наем на недвижим имот – публична държавна собственост, представляващ заведение за хранене и клуб на офицера в София, находящ се в гр. София, ул. „6-ти септември“ № 3.

Предназначение на имота – заведение за хранене и клуб на офицера в София.

Срок на наемното отношение – 10 (десет) години.

Начална тръжна месечна наемна цена – 9000 (девет хиляди) лева. Съгласно ЗДДС, върху договорената месечна цена се начислява 20% ДДС.

Начин на плащане – по банков път по сметка на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“: IBAN – BG18 UNCR 9660 3120 1717 11, BIC код – UNCRBGSF в Уникредит Булбанк.

Други специфични условия (изисквания към кандидатите):

- да бъде търговец по смисъла на Търговския закон с основна дейност ресторантьорство;
- да притежава не по-малко от 3 обекта с не по-малко от 200 места за сядане общо през последните три години;
- да има приходи от основната дейност – ресторантьорство – не по-малко от 1 500 000 лв. за последните две години;
- да представи инвестиционна програма за обекта за не по-малко от 500 000 лева, от които поне 300 000 лева – извършени през първата година;
- да разкрие не по-малко от 30 работни места;
- да създаде клуб на офицера на втория етаж от обекта, достъп до който

да имат само офицери с членски карти във времето след 18:00 часа до 24:00 часа в делнични дни, а събота и неделя след 12:00 часа до 18:00 часа;

• да предлага на членовете на клуба храна и напитки на цени с 30% отстъпка от цените на храните и напитките, предлагани в заведението.

Цена на тръжната документация – 48 (четиридесет и осем) лева с ДДС.

Тръжната документация се заплаща по банков път по сметка на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“: IBAN – BG18 UNCR 9660 3120 1717 11, BIC код – UNCRBGSF в Уникредит Булбанк и се получава в сградата на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“, гр. София, бул. „Цар Освободител“ № 7, от 14.09.2010 г. до 21.09.2010 г. Всеки работен ден от 10.00 до 12.00 и от 14.00 до 17.00 часа, тел. за контакти 02/935-89-25, 02/935-89-27.

Дати за оглед на обекта: всеки работен ден от 16.09.2010 г. до 27.09.2010 г. от 10.00 до 17.00 часа, след закупуване на тръжна документация и подадена заявка за оглед. Огледът се извършва не по-рано от 2 дни след подаване на заявката. Тел. за контакти: 02/935-89-25, 02/935-89-27.

Депозит за участие – 15 000 (петнадесет хиляди) лева с ДДС, платими по банков път – по сметка на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“: IBAN – BG84 UNCR 9660 3320 1717 19, BIC код – UNCRBGSF в Уникредит Булбанк.

Съпътна на наддаване – 100 (сто) лева. Тързът ще се провежда на 29.09.2010 г. от 10.00 часа в сградата на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“, гр. София, бул. „Цар Освободител“ № 7.

Заявления за участие в търза се подават и приемат в сградата на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“, гр. София, бул. „Цар Освободител“ № 7 от 23.09.2010 г. до 28.09.2010 г., всеки работен ден от 10.00 до 12.00 и от 14.00 до 16.00 часа, тел. за контакти: 02/935-89-25, 02/935-89-27.

Ефективността ще е най-важна за фирмите след кризата

Първите признаци за възстановяване са налице, но компаниите трябва да преразгледат политиката си, твърдят от Deloitte

Икономическата криза ще се окаже катализатор за фирмите, това става ясно не само от някои твърдения на икономисти от различни европейски държави, но и от Индустиалния доклад на Deloitte за 2010 г.

Експертите от Deloitte коментират, че компаниите вече се позиционират така, че да бъдат по-добре подготвени за бъдещи възможности. От значение са не размерът на фирмата, а ефективността ѝ и възможността ѝ за реакция при промени.

Nota bene

Едно от най-важните неща за компаниите след излиза-

нето от кризата ще бъде навигацията на регулаторната среда, посочват експертите от Deloitte. Според тях много индустрии ще се регулират както на европейско, така и национално ниво, за да предотвратят подобни кризи в бъдеще. Първите регулации вече са налице - подписан е проектът за новите банкови регулации Базел III. Застрахователният сектор също ще се изправи пред по-стабилни капиталови изисквания, отбелязват от Deloitte. Застрахователните компании ще трябва да се съобразят с изискванията на Solvency II и да подобрят корпоративното управление и управлението на риска.

Кризата като възможност, ако...

Фирмите, които искат да развият успешен бизнес и да навлязат на нови ниши, ще трябва да трансформи-

рат бизнес моделите си и да приложат реформи за намаляване на разходите и трудовата производителност. А дружествата, които адаптират стратегиите си, ще имат основа за бъдещ растеж, посочват от Deloitte.

С различна скорост, но в добра посока

Експертите от Deloitte обясняват, че първите признаци за вдигане на мъглата, която тегне над световната икономика, са налице. Тя обаче все още се вдига с различни темпове в различните региони на Централна Европа. Въпреки положителните сигнали повечето фирми все още имат немалко проблеми, а основните са съсредоточени около финансирането, засилената регулация и намаляването на потребителското търсене.

Рагослава Димитрова

Методология Индустиалният доклад на Deloitte за 2010 г.

► Разработен е от централноевропейските индустриални експерти на Deloitte.

► Преди подготовката на доклада компанията е провела 30 интервюта с ръководители на проспериращи компании от Централна и Източна Европа.

► Индустиалният доклад на Deloitte за Централна и Източна Европа съдържа прогнози на съдружниците на Deloitte за продължителността на възстановяване в 7 основни индустрии и съществуващия риск на централноевропейския пазар.

► Компаниите ще трябва да променят политиките си, за да работят успешно след кризата СНИМКА BLOOMBERG

SOCIETE GENERALE
Asset Management

SOCIETE GENERALE
ЕКСПРЕСБАНК

СГАМ Фонд

Инвестиционно дружество от отворен тип

Адрес на управление: булевард Роаял №16, L-2449, Люксембург

Номер в търговския регистър на окръжния съд на Люксембург Б 25.970

СЪВЕТЪТ НА ДИРЕКТОРИТЕ СВИКВА АКЦИОНЕРИТЕ НА:

ГОДИШНОТО ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ,

което ще се проведе на 29 септември 2010 г. от 11:00 часа на адреса на управление на дружеството: бул. Роаял № 16, L-2449, Люксембург, при следния дневен ред:

1. Изслушване на отчета на Съвета на директорите и на одитора за финансовата година, приключила на 31 май 2010 година.
2. Одобряване на годишния финансов отчет за финансовата година, приключила на 31 май 2010 г.
3. Вземане на решение за разпределението на резултатите за финансовата година, приключила на 31 май 2010 г.
4. Ратифициране на кооптация на г-жа Карин Лауренцин като директор на мястото на г-жа Аурели Роуле.
5. Освобождение от отговорност на директорите.
6. Изискуеми по закон назначения.
7. Разни.

Съгласно член 18 от Устава, решенията от дневния ред на редовното годишно Общо събрание на акционерите изискват кворум от десет на сто (10%) от акциите.

Всеки акционер на всеки клас акции и на всеки подфонд може да реши отделно за определянето на резултатите. Ако за даден клас акции или за определен подфонд няма акционер, присъствал на Събранието, всички акционери на компанията ще вземат решение за определянето на резултатите за този клас акции или за този подфонд.

Решенията на годишното Общо събрание на акционерите се вземат с обикновено мнозинство от гласовете, изразени от страна на акционерите, присъстващи или представени на Събранието.

Всяка акция дава право на един глас.

Бланкетни пълномощни или недействителни такива не се вземат предвид за изчисляване на изразените гласове.

СРОКОВЕ И УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ В ГОДИШНОТО ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ:

Акционерите ще могат да присъстват на Събранието при доказване на тяхната самоличност. От акционерите се изисква да информират Дружеството на адреса му на управление (бул. Роаял №16, L-2449, Люксембург / SGAM Фонд - SGSS/LUXE/FAS/JUR) най-късно до 24 септември 2010 г. за своето намерение да присъстват лично на Събранието. Акционерите, които не могат да присъстват лично на Събранието, могат да бъдат представлявани от всяко лице, което намерят за добре, или чрез пълномощник; в този смисъл, бланките за упълномощаване ще бъдат на разположение на адреса на управление на дружеството. Бланките за упълномощаване трябва да бъдат получени, надлежно попълнени и подписани, на адреса на управление на дружеството най-късно до 24 септември 2010 г.

От лицата, които ще присъстват на Събранието в качеството си на акционери, ще се изисква да представят на Съвета на Събранието блокирано удостоверение за акциите, които притежават пряко в книгите на упълномощен агент или в книгите на "Юрпъпън Фънд Сървисиз" С.А. (булевард Роаял №18, L-2449, Люксембург или BP 891, L - 2018, Люксембург).

Съветът на директорите

Трансформации Какво промени кризата

► Бизнес лидерите имат усещането, че много предкризисни бизнес стратегии са остарели и трябва да се създадат нови методи за устойчив бъдещ растеж.

► Кризата доведе до консолидация на много от фирмите от строителството и телекомуникациите. Причините за това са намалената възможност за справяне със сътресенията, както и приватизационните сделки с акцент върху намаляване на разходите.

► Фирмите в строителния сектор се стремят към оптимизиране на операции и средства чрез свързване на дъщерни дружества в едно предприятие.

► Някои строителни компании се доближават до нова бизнес картина чрез децентрализация на операциите и нов подход за сключване на регионални договори.

► Компаниите, които са в пряк достъп до потребителите, трябва да поддържат много високо ниво и качество на услугите и продуктите, които предлагат, за да запазят клиентите си.

► В индустрии като банкирането и търговията на дребно познаването на клиентските предпочитания е по-важно от всякога.

► Телефонните центрове и използването на социални медии, както и стимулирането на потребителската лоялност играят по-голяма роля, отколкото конкуренцията е по-силна.

► Според Бела Серес, управляващ съдружник в Deloitte, компаниите, които се придвижват напред в кризата, се превръщат в компании на бъдещето.

Как чрез протоколирането съдиите нарушават закона

Съдебните решения имат сила, по-голяма от тази на закона

Владислав Богоров,
agbokat

Макар съдиите да нарушават правилата по-малко от всеки друг държавен служител, техните нарушения са далеч по-опасни. Това е така, защото, когато един чиновник не спазва закона, ще отидем при съдията. А когато съдията не ги спазва, няма при кого да отидем. В тази връзка моят преподавател по процесуално право казваше, че съдебните решения имат сила, по-голяма от тази на закона.

Първият начин е протоколът от съдебното заседание. Ако правим всичките си искания с писмени молби, които входираме в деловодството, ще имаме доказателство какво сме поискали, какво сме

„Обжалването на протокола е предвидено като възможност в процесуалния кодекс. Разбира се, ако не сме изпуснали срока и за това

приложили и на коя дата. Каквото и да подадем, служителката удря печат на нашия екземпляр, без да се интересува дали искането ни е основателно или не. Когато обаче правим искания или представяме доказателства в съдебното заседание, доказателството за ставащото е протоколът. А той, първо, се диктува от съдията и, второ, нито се принтира, нито се подписва в съдебното заседание. Първото означава, че съдията може да „редактира“ казаното от нас или да пропусне някои изречения. Също означава, че стават грешки: казваме едно, съдията диктува друго, а машинописката чува и записва трето.

Колкото до написаното в протокола, то е само в паметта на компютъра. Не е ясно дали след заседанието някой няма да редактира файла, преди да го принтира. И такива неща се случват. Преди години имах особено стряскащ случай. В последното заседание по дело за отмяна на глоба съ-

► Понякога съдиите не искат да протоколират нито исканията, нито отказите си, макар че са длъжни да го правят

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

дийката продиктува, че ще се произнесе с решение в законно установения срок. Това означава, че страните ще получат съобщение, че решението е готово. Срокът за неговото обжалване ще тече не от момента на последното заседание, не и от момента, в който решението е готово, а от момента, в който е получено съобщението. Няма нужда страните непрекъснато да ходят до деловодството, за да проверяват дали то е написано, защото и да не ходят, няма опасност да изпуснат срока.

Получаването на това съобщение обаче в този случай се забави. След няколко месеца реших да проверя какво става и когато отворих делото, ме чакаше неприятна изненада. В протокола бе написано, че съдията се произнесъл с решение в самото заседание! От този текст следваше, че срокът за обжалването е започнал да тече от следващия ден, което пък означаваше, че е отдавна изтекъл.

Предотвратяване на издънки

Такава подлост води до въпроса какво да правим, че да предотвратим подоб-

ни издънки. Да обжалваме протокола е предвидената в процесуалния кодекс възможност. Разбира се, ако не сме изпуснали срока и за това! Но даже да не сме го изпуснали, в този случай няма да е много разумно да го правим. Протоколът е официален документ. Тая история изключва възможността

„Да се състави умишлено официален документ с невярно съдържание е престъпление съгласно наказателния кодекс

да става дума за грешка. Направеното от съдийката не може да е плод на разсейване. То може да е направено само умишлено. Да се състави умишлено официален документ с невярно съдържание е престъпление съгласно наказателния кодекс. Да твърдим, че не това е било произнесено в заседанието, означава да твърдим, че съдията е извършил престъпление.

Високи залози

Тоест залозите ще са високи. Съдията ще воюва до последно с нас. А с него и на негова страна ще бъде и секретарката, която е негов подчинен. Те дружно ще отричат твърдяното от нас. Ами ако в залата не е имало друг освен съдията, секретарката и адвокат на една от страните? Тъкмо това беше моят случай. Аз не разполагах с други свидетели освен със себе си. Към това щеше да се добави, че трябва да убедя прокурор да тръгне срещу колегата си съдия. А прокурорите в България поначало гледат да установят, че няма престъпление. Защото, ако установят, че има, ще си създадат излишна работа.

Като капак да твърдиш, че някой е извършил престъпление, а после да се окаже, че не е, само по себе си е престъпление. Затова човек трябва да е внимателен, когато заявява подобни неща.

Нарушения на закона

Този случай е наистина рядък. Обикновено такива нагли закононарушения не се извършват. Но се извършват други. Ако

направим искане, което ще усложни делото и следователно ще увеличи работата на съдията, той е склонен да не го допуска. Разбира се, той не може да заяви открито, че не го допуска, понеже е претоварен от работа и не му се занимава. Това означава, че трябва да измисли някакви законови основания. Кое то означава да диктува дълго определение в споменатия протокол. Кое то на свой ред му губи времето. На всичко отгоре, колкото и добре съчинено да е това определение, то може да направи решението по делото му уязвимо на горната инстанция. Най-простото ще е хем да не го пише, хем да не допуска искането. Затова понякога съдиите не искат да протоколират нито исканията, нито отказите си, макар че са длъжни да го правят.

Обжалване на протокола

Тук вече можем да използваме обжалването на протокола. Съдията не е извършил престъпление. Но пак си струва да помислим дали да го правим. Обжалването ще забави делото. Също така

„Ако направим искане, което ще усложни делото и следователно ще увеличи работата на съдията, той е склонен да не го допуска

съдията ще ни намрази, а той е човекът, който ще пише решението. Тоест той е човекът, от когото искаме да спечелим делото! Все пак аз бих обжалвал. Подобно действие показва на един съдия, че тоя адвокат е склонен да отиде до края. Включително, че ще обжалва до дупка. Най-сетне мъкър от дъжд се не бои! Ако не обжалваме, така и така ще загубим делото. Обжалването ще ни даде някакви шансове.

Всъщност нещата са малко по-сложни, защото не всяко искане има едно и също значение за изхода на делото. По тая причина адвокатът си прави сметката дали да се сражава срещу всяко нарушение, или само за онова, което счита, че е решаващо.

Есенната активност ще

В повечето райони на страната сделки над 300 лв. на декар са изключение

Ако в годините преди финансовата криза пазарът на земеделска земя приближаваше своя пик, сега той е близо до точката на замръзване. Сделките са рядкост, обработваемите площи остават силно раздробени, а цените се държат около нивата от 2009 г. и рядко надхвърлят 300-350 лв. на декар. Надеждите на продавачите са за раздвижване през традиционно силните за пазара на земя месеци между септември и декември. Тази година обаче - едва ли.

Кой ще купува

Очакванията за покупка на земеделска земя тази есен са свързани основно с арендаторите, смята председателят на Българската асоциация на собствениците на земеделски земи (БАСЗЗ) Борислав Петков. Според него високите цени на зърното ще им донесат добри доходи и те активно ще излязат на пазара на обработваеми площи. Производителите, до които в "Пари" се допита, потвърдиха, че ще купуват нови декари, но предпазливо. "Лично аз ще инвестирам и в земя, но само част от свободните си средства. Планирам също инвестиции в техника и складови бази", коментира председателят на Националната асоциация на зърнопроизводителите Радослав Христов. В същото време обаче големите земеделски фондове в оглавяваната от Петков БАСЗЗ ще ограничат активността си в рамките на землищата с развити арендни отношения. Като такива от асоциацията посочиха

Рагостина Маркова
rmarkova@pari.bg

районите на Плевен, Велико Търново, Русе, Разград, Търговище, Шумен и Добрич. Това частично отегляне на големите играчи, които през 2006-2008 г. участваха в над половината сделки, дава основание на брокерите да очакват слаба активност на пазара на земя тази есен. "Основните купувачи през последните години бяха не арендаторите, а АДСИЦ и големите земеделски компании, коментира управителят на "Агенция за земеделска земя" Андрей Андреев. "В годините на бума борсовите компании привлякоха много пари и купуваха дори само по документи. Сега останала само в землища, където разполагат с повече площи. Там, където имат малко земя, продават или заменят", обясни той. Според него по тази причина пазарът ще е далеч под нивата от 2008 г., когато броят на сделките със земеделски площи в страната надмина 130 000.

Какви са цените

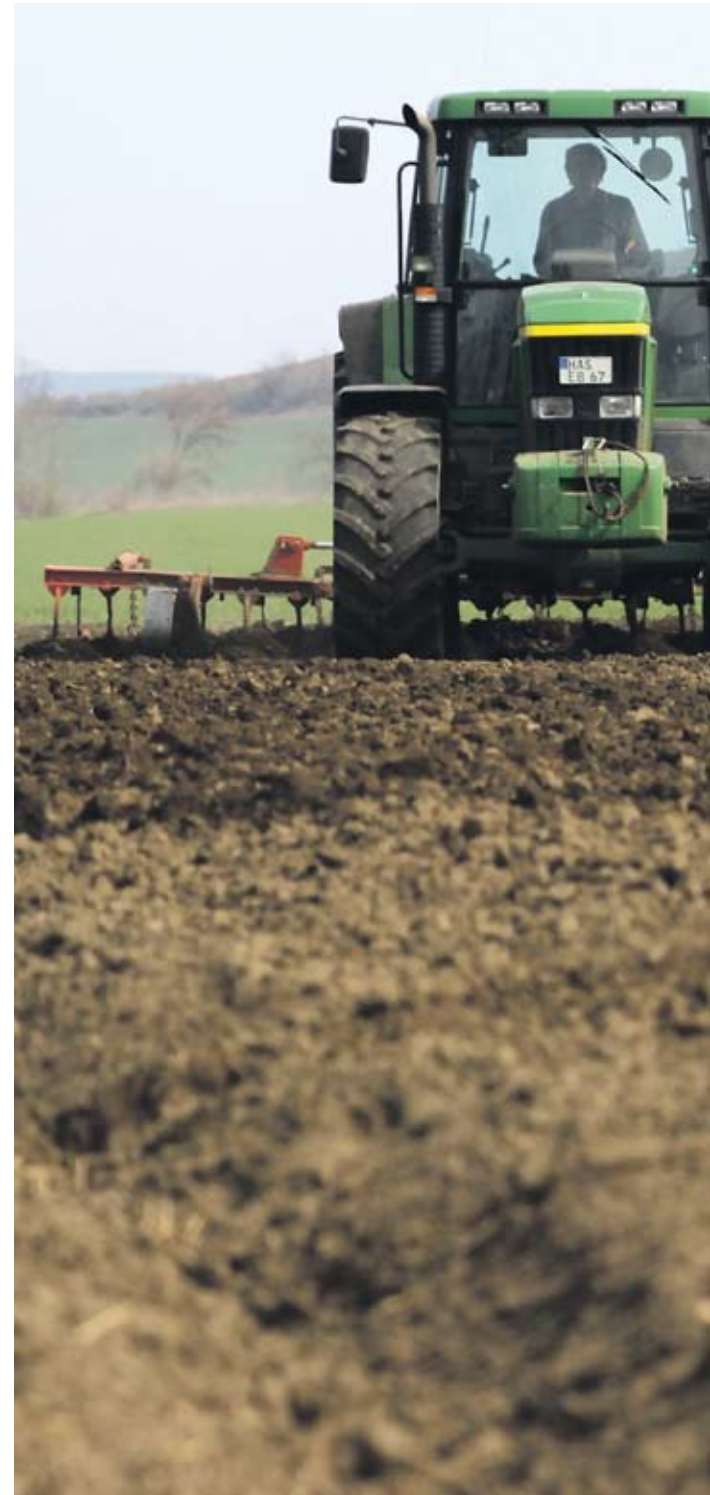
Много ли са продавачите, или купувачите са малко - мненията на участниците на пазара са различни. Според Радослав Христов, който обработва големи площи в районите около Стара Заго-

ра, тази година предлагането е два пъти повече в сравнение с годините преди кризата. "Финансовите проблеми принудиха хората да продават земя. Знам дори за случай, в който с парите ще погасят потребителски заем", посочил той. Според Христов заради силното предлагане цените в Южна Централна България се движат около 250-300 лв./дка. "Дори големите парцели трудно постигат повече. Наскоро имаше опит да се вземат 370 лв./дка за 100 дка, но в крайна сметка пак бяха продадени за 300 лв./дка", даде пример фермерът. Според Андрей Андреев от "Агенция за земеделска земя" при финансови проблеми хората първо продават земя. "Не съм забелязал обаче сериозен ръст на предлагането. По-скоро купувачите са малко", смята той. В районите на Централна Северна България Андреев също посочи като най-често срещана цената от 300-350 лв. на декар. За по-малки парцели и по-ниска категория тя може да падне дори до 150 лв./дка. Според Борислав Петков средната цена на земеделската земя в страната е между 220 и 320 лв. на декар, т.е. на равнището от миналата година.

Размерът има значение

Сред причините за ниските продажни цени на земята у нас е и голямата разпокъсаност. По данни на БАСЗЗ най-често за продаван се предлагат до 30 дка. Това не е учудващо, като се има предвид, че средната площ на

възстановените земеделски земи в страната е 5.5 дка. Според Андрей Андреев при парцели от 5-7 дка дори обединяването на два-три няма да вдигне съществено цената, защото крайният блок няма да надхвърли 15-20 дка. "Ако се продават 200 дка обаче, цената вече може да е с 50-100 лв./дка над средната, защото тук влизат и разходите за уедряване на земята. Най-често за да се постигнат подобни масиви, трябва да окрупниш 10-20 по-малки парцела", обясни той. Другият фактор, който значително повишава цената, е перманентното търсене на масиви от над 500 дка и перманентният недостиг на такива у нас (виж карето). Като цяло обаче големите играчи на пазара определят като основни фактори за формирането на продажната цена на земята 10-годишната рента, която може да се получи за нея. По данни на БАСЗЗ на по-развитите арендни пазари в централните части на Северна България тя варира от 23 до 30 лв. за декар годишно, а в района на Добрич е между 35 и 50 лв. на декар. "Логично е да се търси 10-годишна възвръщаемост на инвестицията в земя, при положение че алтернативата е 6-8% годишна лихва по банковите депозити", коментира Борислав Петков. Според него добрата доходност вече привлича и значителни спекулативни капитали към пазара на земеделска земя, но в близък план това надали ще даде тласък за сериозно повишение на цените.

► Пазарът на земеделска земя тази година ще разчита

"Бургас Плаза мол" върви към 100% заетост

► Четири нови магазина ще отворят врати в "Бургас Плаза мол" тази есен

Сезонността е големият проблем на търговските центрове по морето

Пълна заетост на търговските площи се очаква до края на годината в първия мол в Бургас - "Бургас плаза мол", съобщи търговският директор Драгомир Марков. Ръководството на мола очаква през този и следващия месец в него да отворят врати магазините на още 4 модни марки. С тяхното откриване ще останат само пет свободни обекта, за които също се очакват наематели до края на годината.

Нови марки

В средата на този месец се очаква в "Бургас плаза мол" да посрещнат първите си клиенти магазините за обувки и чанти Roberto Zago и за спортни стоки Diamond Sport. В края на октомври ще отвори магазинът за чанти

и куфари на Estil. Обектът на международния бранд за дамски, мъжки и детски облекла LC Waikiki ще бъде открит през ноември. Според Драгомир Марков интересът на все повече марки се дължи и на нарастващия брой клиенти. През летния сезон тази година "Бургас Плаза мол" е бил посетен от 20% повече жители и гости на града в сравнение със същия период на миналата година. "За силния сезон допринесе доброто ни партньорство с туроператорски фирми, които насочиха туристите към шопинг при нас", допълни Марков.

Конкуренция

"Бургас Плаза мол" отвори през пролетта на 2009 г. и засега е единственият търговски център от типа мол в града. Това, както и локацията му в близост до магистралата за София и пътя към курортите на север от Бургас допринася за добрата заетост на площите. Според

анализатори обаче основният проблем пред моловете в момента не са нивата на заетост, а оборотите, които търговците в тях успяват да реализират. "Големият риск на търговските центрове по Черноморието е дали извън активния сезон ще успеят да запазят добри обороти", коментира Давид Давидов, мениджър "Търговски площи" в Colliers International. Според него моловете, които отвориха през 2008 и 2009 г., като цяло имаха добра начална заетост, но много от тях започнаха да губят наематели, вместо да добавят нови. При свития пазар в момента е важно ръководствата на моловете да генерират достатъчно бизнес, за да са печеливши обектите в тях. Самите търговци също трябва да имат по-реалистични очаквания, за да не се стига до непрекъснато преговаряне на наемните условия, посъветва Давидов.

Рагостина Маркова

ПОДМИНЕ ПАЗАРА НА ЗЕМЯ

основно на покупки от арендаторите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Изключение

Търсят се стопанства от хиляди декари

Между два и четири пъти по-висока от средната цена може да се получи за земеделска земя у нас, стига някой да предложи за продан масив от 2-3 хил. дка. Според Борислав Петков от БАСЗЗ за подобен имот цената варира от 600 лв. за декар до немислимите за пазара ни в момента 1000-1200 лв. за декар.

Интерес към площи над 500 дка проявяват чужди фермери - гръцки, турски, италиански, холандски. Забраната за продажба на земя на чужденци лесно се прескача с регистрацията на фирма у нас. По тази схема гръцки и турски собственици питат за покупки в пограничните райони. Основният проблем обаче е, че те правят поливно земеделие, а нашата хидро-мелиора-

тивна система бе разбита, обясни Борислав Петков.

Според Радослав Христов от Националната асоциация на зърнопроизводителите всякакви механични сравнения между цените на земята у нас и в Западна Европа са неуместни. У нас масово се продават малки парцели между 5 и 15 дка, а във Франция се продават разработени стопанства от 2-3 хил. дка, съпостави той. Модерното земеделие и по-високите добиви са другото предимство на Запада. Според Радослав Христов, ако у нас средният добив на пшеница е 310 тона от декар, във Франция е 710 тона. Като сравниш тези показатели, разликата в цените на земята на двата пазара е лесно обяснима, коментира той.

Пилотно Започва комасация в 5 землища

► Пилотен проект за комасация (уедряване на земя - бел. ред.) в пет землища започва Българската асоциация на собствениците на земеделска земя (БАСЗЗ). Асоциацията обединява големи компании, притежаващи общо над 2.1 млн. дка обработваеми площи, което я превръща в третия голям израр на пазара след държавата и общините.

► Един от членовете на асоциацията - "Агванс Терафонд" АДСИЦ, е пред при-

ключване на първия проект за комасация у нас, който целеше обединяването на 7000 дка в землището на ловешкото село Катунец. Подготвят се процедурите за землищата на с. Раздел, община Елхово; с. Момина църква, община Средец; с. Студена, Свиленградско; с. Друмево, община Шумен, и град Смядово. Избрахме тези землища по няколко критерия - концентрация на земи, собственост на членовете на БАСЗЗ, наличие на голям общински или държавен поземлен фонд, развити арендни отношения. Очаква се проектите да приключат в рамките на 2 години.

Пренасочване Интересът се измества на югоизток

► Изместване на интереса на купувачите на земеделска земя към Югоизточна България, прогнозира председателят на Асоциацията на българските села Борислав Борисов. Според него тенденцията ще се прояви през следващите 2-3 години.

► "До 2000 г. за пазар на земеделски площи говорехме почти единствено в Добруджа. Впоследствие интересът на купувачите се измести към Северна Централна България и Северозапада. Сега идва ред на триъгълника между Бургас, Свиленград и Хасково", смята Борисов. Там, по данни на асоциацията, има значително количество плодородни, но пустеещи земи. Организацията е разпратила запитвания до всички над 1300 кметства, членувачи в нея, за количеството общински земи в техните землища. Очаква се в началото на идната година да имаме сравнително пълна картина на тази собственост в страната, посочи Борислав Борисов.

1300

► кметства в цялата страна се очаква да попълнят анкетните карти на Асоциацията на българските села за притежаваните от тях земи

Високо Покриха спортна зала с 1500 тона стомана

► Уникален за България метод бе използван при монтажа на металната покривна конструкция на строящата се спортна зала на 4-ти километър в София. Подизпълнителят - плевенската фирма "Хоризонт - Иванов", покри сградата със стоманена решетка с тегло над 1500 тона, която бе издигната на височина от 29 метра. ► За повдигането на конструкцията до проектната височина е използвана технология и оборудване на швейцарската VSL. На строителната площадка на спортната зала бяха издигнати 8 кули с платформи и 8 хидравлични крика, монтирани върху тях. С тяхна помощ за 3 часа покривната конструкция бе монтирана на необхо-

димата височина.

► Стоманената рамка е произведена в "МПК - Плевен", дъщерно дружество на "Хоризонт - Иванов", и е транспортирана на части до София, където е сглобена и монтирана.

► Подобна технология се използва за строителството на мостове, стадиони и други тежки съоръжения, които няма как да бъдат сглобени по друг начин, обясни Светослав Богалински, мениджър бизнес развитие на "Хоризонт - Иванов". Компанията има над 15 години опит в строителството. Участвала е в изграждането на новия терминал на летище София, покривната конструкция на летния театър в Бургас, търговски обекти на "Метро Кеш енд кери", "Билла", "Кауфланд", както и на "София Еърпорт център" на американската компания "Тиймън", където получи приза "Сграда на годината" за 2009.

МЕДИЕН БИЗНЕС

Автор:
Никола Цветкова
ncvetkova@pari.bg
tel. 4395-876

Реклама:
Мария Секулова
msekulova@pari.bg
tel. 4395-872

Телевизиите инвестират в сериали, отколкото в

Над 7 млн. лв. струва заснемането на един ситком, но вложението се връща от рейтинг, реклама и продуктово позициониране

Латиноамериканските сапунки и турските им продължения проправиха пътя на драматичните български сериали. Зрителите гледаха и ще продължават да се интересуват от съдбата на любимите си телевизионни лица. Но героите на новото време не са чужди мачовци, а родните артисти. bTV, Нова, а скоро и TV 7 предлагат на зрителите едночасови и половинчасови собствени продукции, които пресъздават живота на българина. Риалити предаванията пренаситиха аудиторията, което накара телевизиите да се преориентират към снимането на собствени сериали и ситкоми. На шутата ще им бъде отредено полагащото се ефирно време, но няма да са на всеки час или по няколко в един часови пояс.

Време за промяна

„Хората не искат да гледат сапунки, а кинопродукции, с които могат да се идентифицират, да гледат история, да виждат живота, какъвто е в момента“, каза Димитър Митовски, изпълнителен продуцент на сериала „Стъклен дом“. По думите му интересен факт е, че американските сериали не се радват на много добър рейтинг. При-

чината е невъзможността на зрителя да види себе си в предлагания сюжет. Теленовелата „Перла“ по някакъв начин показва на българските продуценти настроението на публиката към продукт, представящ ежедневието.

Друг мотив точно сега да започне заснемането на този тип продукции е пренасищането на ефира с риалити. „След ребрандирането на телевизията през есента започваме заснемането на собствен телевизионен сериал“, обясни Ася Георгиева от TV 7.

И на трето място е достатъчно разработеният пазар. „Преди години пазарът беше такъв, че сериалите не можеха да се изплатят, те нямаха възвръщаемост“, коментира още Митовски. Според него през последните две години тази ниша се разви и парите, които се влягат в заснемането, вече се връщат на инвеститорите.

Как се печели от сериали

Частните телевизиите печелят от рейтинг, реклама и продуктово позициониране. От тези приходи се финансира и заснемането на ефирните сериали. Частни инвеститори при българските продукции засега

няма. Неразработен е още пазарът на продуктово позициониране по време на самия филм. Причината е, че разрешението за прилагането на тази практика се получи преди около година. Механизмите за внедряване на продуктите в сериала или филма, така че те да станат неделима част от съдържанието и драматургията му, все още се разработват.

Директен приход за телевизията е продажбата на готовия продукт на чужд пазар. Въпреки че точните цифри се крият, според източници на в. „Пари“ „Стъклен дом“ е продаден за повече пари в Турция, отколкото южната ни съседка е взела за излъчването на „Листопад“ в българския ефир.

Рискови инвестиции

Инвестирането в български телевизионни сериали и ситкоми все още крие рискове. Въпреки че публиката иска да гледа такива продукции, инвестициите са все още рискови. „Причината е, че свободните парични ресурси, необходими за заснемането, все още са малки“, коментират продуцентите.

Практика на българските телевизиите е да не коментират с точност средствата, които инвестират в продукциите си. В. „Пари“ научи, че заснемането на половинчасов ситком с повече от сто серии струва над 7 млн. лв. Инвестициите зависят от актьорския екип, от продължителността на сериите, от начините на снимане и от броя на епизодите.

Социална отговорност

Модата да сме социално

Рестарт

„Референдум“ на живо от Брюксел

„Референдум“ стартира новия сезон от телевизионното студио на Европарламента в Брюксел. Прякото му излъчване е днес от 21 часа по Българската

национална телевизия. Темите на предаването застъпват най-дискутираните въпроси в Европарламента. Продължителността на предаването е 55 минути. В ефир се провежда директно гласуване. То се осъществява от представителна за

страната социологическа извадка, структурирана от „Алфа ризърч“. Целта на вота е публиката да утвърди една от защитаваните тези. Тази седмица началото на сезона ще бъде поставено с разговори по проблемите с българските и румънските

Методология

Два начина да се снима сериал

- Сериалите са гва типа. Кратките са 27 минути, които са т. нар. ситкоми или ситуативни комедии. Другите са едночасовите прожекции, 6 които влизат около 48 минутни драматични сериали и останалото са рекламни блокове.
- Начините за заснемане на продукциите са чрез предварителен запис на няколко сезона или снимане сезон за сезон.
- Първият начин е по-рисков, защото, ако не постигне необходимия рейтинг и трябва да се спре, ще бъдат загубени много средства. Това позволява и по-голямата честота на излъчване, ако има зрителски интерес.
- При сезонните снимки финансовите загуби при непредвидено сваляне от ефир са по-малко. Но при повишаване на рейтинга не е възможно да се увеличи честотата на излъчване.

►Кастингът е едно от най-важните неща за всяка Продуцентите на „Стъклен дом“ залагат на утвърдени те таланти като Рагуна Кърджилова (долу), които да

култура.

Модерно е да си модерен. Това е причината за създаването на собствени телевизионни сериали. И при ефирните програми има тенденции, които трябва да се спазват, ако искаш да бъдеш конкурентоспособен. Публиката вижда нещо различно и масово започва да гледа новото. След което се пренасища от продукцията и тя започва да налага нуждата от нова стока. Сега е много скъпо да се снима сериал, твърдят продуцентите. Но според специалистите в бранша след време ще има филмов аутлет, на който те ще подаряват продуктите си по два за лев, защото пазарът ще е наложил нова мода.

Никола Цветкова

роми, икономическото бъдеще на Европа, ограниченията за работа на българските работници. Водещ на предаването е Добриня Чешмеджиева. Първите ѝ участници са евродепутатите Андрей Ковачев, Димитър Стоянов, Илияна Йотова, Надежда Нейнски, Филип

Хюсменова и Станимир Илчев. Декор на едночасовата дискусия на живо ще бъде модерното мобилно студио, построено наскоро в европейската столица. От него са излъчвали телевизионни канали като BBC, TV 5 и белгийската обществена телевизия.

Цифра**1 179 000**

▶ зрители средно са гледали „Стъклен дом“ в периода от 11 април до 20 юни, показват данните на bTV

повече риалити

продукция. Сериалът е сценарий и актьорска игра. Лица като Елена Петрова (горе), но търсят и млади наложат на сцената

Блиц Димитър Митовски, изпълнителен продуцент на „Стъклен дом“ Бившите соцстрани са потенциален успешен пазар за сериала

▶ **Господин Митовски, защо никъде не се обявяват инвестициите, които са направени в „Стъклен дом“, и печалбата му?**

- Не можем да кажем колко ни струва сериалът, защото не можем да се похвалим с вложени в него 100 млн. EUR например. Това е като да искате от едно печатно издание да каже какъв му е точният тираж. НВО посочват инвестициите си, за да покажат, че тяхната продукция е „Уау“. Но в България пазарът е друг и той не предлага такива възможности.

▶ **Защо сериалът „Стъклен дом“ се излъчва само в неделя?**

- Неделя е един от най-добрите дни за гледане и съответно за излъчване. Единствено понеделник е по-добър вариант. Освен това схемата на производство не позволява да се излъч-

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ва по-често. Единственият начин да се навакса е да се прекъсва излъчването, за да се заснемат серии. Но това може да намали рейтинга, хората да забравят историята, което ще е пагубно.

▶ **Как ще коментирате продажбата на сериала**

и предвижда ли се да бъде предлаган на други страни?

- „Стъклен дом“ е продаден на цена като за добър европейски сериал. По нищо не отстъпва на германска или италианска продукция. Той е един от най-скъпите продукти

в момента на пазара. В България това е и единственият продукт, който се прави в момента. Сюжетът е подходящ за хората от всички бивши социалистически страни, така че би могъл съвсем успешно да се продаде във всяка от тях.

DDB Sofia с най-много награди от ФАРА

Асоциацията на рекламните агенции определи М-Тел като рекламодател на годината

Рекламна агенция DDB Sofia спечели 4 първи награди, 3 втори и 7 трети места на годишните награди на Асоциацията на рекламните агенции (ФАРА). Най-важният приз, който компанията взе, е за творческа агенция на годината. Рекламодател на годината пък стана „МобилТел“.

Отлив на участници

През тази година броят на участниците беше по-малък в сравнение с предходните, отчитат от ФАРА. Според организаторите интересът и на рекламодателите, и на спонсорите в настоящия конкурс също е бил по-слаб. Значителен отлив има в категорията „Пресреклама“, в която по принцип българската реклама се е доказала като добра.

Отличени

В категорията ТВ реклама,

кинореклама и други филмови форми призьт взе рекламната „7Days в 60 секунди“. „M-Tel CLUB XMAS“ беше отличена в категорията услуги. При социална и политическа медийна реклама златото отиде в телевизионната и кинореклама „Киномания“.

В категорията Пресреклама първата награда получи рекламната с пет заглавия - „Последно впечатление“, „Място под Слънцето“, „Ако четеш това“, „Последен момент“, „Като в много добрите ресторанти“. Кампания „Ники Surf the Nation“ получи 3 първи награди в интерактивните категории и 2 трети места в други категории. Следвайки принципа „Бъди там, където е твоята целева група“, тя е съсредоточена във Facebook и Twitter и създава съдържание за потребителите на M-Tel Loop между 13 и 26 години.

Конкурсът на Асоциацията на рекламните агенции се проведе за единадесети път в курортния комплекс „Албена“ от 8 до 11 септември.

**КАК ДА
ИЗПРАТИТЕ
ВАШЕТО
БИЗНЕС
ПРЕДЛОЖЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС**

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

2010: Легенда за кинематографиста

Световните премиери на филмовия фестивал във Венеция засенчиха по-скромните програми в Кан и Берлин

“Киното не съществува. Съществуват многолики кина в различни пространства и институцията на фестивала показва това най-ярко.” Тези думи на филмовия критик Крис Фудживара синтезират кратко и ясно съвременния фестивален свят на специализация и фрагментация - от фокусиращото се върху азиатското кино изложение в Пусан през анимационния Анеси до “независимите” Телурайд и Трайбека. Сред шарените светлини на прожекторите обаче неизменно продължават да блестят вавилонските кули на филмовия свят - “Големите три” фестивални елита в Берлин, Кан и Венеция.

Статусника

С идеята да представи именно тази съвременна полифония от киногласове директорът на “Мостра Венеция” от 2004 г. насам Марко Мюлер откри 67-ото издание на най-стария филмов фестивал в света (1-11 септември). Въпреки кризата фестивалът продължава да се разраства, като тази година 28 страни повече са представили номинации за присъствието си (102 срещу 74 през 2009 г.) с общо 4251 ленти, от които 2395 пълнометражни и 1440 късометражни. Венеция се очерта и като водещата кино Мека тази година - от всички 86 филма в четирите основни програми 82 са световни премиери, а 24-те заглавия в конкурсната селекция направиха първите си стъпки в обществото на красивия остров Лидо (за големите награди в Кан и Берлин през 2010 г. се състезаваха едва съответно 19 и 20 ленти).

Контекст

Всъщност редом с Париж едва ли има друго място в света, което да е така пропито с кино. Именно каналите на Венеция някак естествено понесоха първия подвижен кадър в историята на киното (1896), а филмите на Лукино Висконти (“Смърт във Венеция”), Уди Алън (“Всеки казва “обичам те”), Антони Мингела (“Талантливият мистър Рипли”) и Гари Грей (“Италианска афера”) нямаше да са същите извън града на гондолите. 78 години след първата прожекция на фестивала през 1932 г. “Доктор Джекил и мистър Хайд” на Рубен Мамулян (познат най-вече с “Краллица Кристина” с Грета Гарбо и музикъла “Копринени чорапи” с Фред Астер и Сид Чарис) 67-ото издание на венецианската Мостра отново започна с прастарата история за борбата между светлината и мрака. Режисьорът Дарън Аронофски, спечелил биеналето през 2008 г. с “Кечистът”, представи новата си лента “Черният лебед” с Натали Портман, Мила Кунис, Венсан Касел и Уиона Райдър. Украинката Кунис беше избрана за тазгодишния носител на наградата за най-добра млада актриса “Марчело Мастрояни”. Последните отблясъци на фестивала пък бяха поверени на Шекспировата интерпретация на Джули Теймър (“Фрида”, бийтъл музикъла “През Вселената”) “Бурята” с Хелън Мирън, Алфред Молина и Крис Купър.

Състезателна треска

Лентите от конкурсната програма в тазгодишната “Мостра” несъмнено бяха едни от най-очакваните есенни заглавия. След силните “Изгубени в превода” и “Мария Антоанета”, дъщерята на “апокалиптичния” Копола събра вниманието с автобиографичния “Някъде” - история за звездните булеварди на залаза в Холивуд, посипани със секс, наркотици и алкохол. И докато София Копола отнасяше скандалния тазгодишен “Златен лъв”, журито начело с Куентин Тарантино (Арно Деплешен, Дани Елфман, Лука Гуаданино, Габриеле Салваторес и Гилермо Ариага) отличи несъмнените победители. “Сребърният лъв” за най-добър режисьор и наградата за най-добър сценарий отидоха при Алекс де ла Иглесия (“Оксфордските убийства”) за “Тъжна балада за тромпет” - нетрадиционен филм на ужасите за режима на Франко във фашистка Испания в духа на “Лабиринта на фавна”. Специалната награда на журито отиде при “Необходимо убийство” на полския режисьор Йежи Сколимовски (“Четири нощи с Ана”).

Афганистанската история за талибан беглец, попаднал в непозната Европа и непроронващ нито дума през цялата лента, донесе на Винсънт Гало наградата за най-добра мъжка роля.

Заслужава да се припомни, че макар и тази година българското кино да не попадна във Венеция, точно преди 20 години именно Олег Георгиев грабна приза Сорра Volpi за най-добър актьор в “Единственият свидетел”. За най-добра актриса беше отличена Ариан Лабад в “Атънбърг” на Атина Рейчъл Цангари, а отличието за операторско майсторство отиде при Михаил Кричман за “Безмълвни души” на Алексей Федорченко. “Специалният златен лъв” за цялостно творчество Тарантино връчи на един от “учителите” си (и продуцент на “Глутница кучета”) - американският режисьор Монти Хелман. Хелман, който със своите 78 години е набор на фестивала, представи новия си филм “Път заникъде”. Джон Ву също получи “Златен лъв” за цялостни заслуги. Някак встрани останаха очакваните ленти Rotich на Франсоа Озон с Жерар Депардийо и Катрин Денъв, режисьорският опит на Винсънт Гало “Обещания, написани във вода”, “Три” на Том Тиквер (“Бягай, Лола”, “Небеса”, “Парфюмът”) и Venus Noire на Абдел Кешиш (“Кускус”, “Игра на любовта и случая”). Новите ленти на Такаши Миике “13 убийци”, Meek’s Cutoff на Кели Рейхард (“Уенди и Люси”) и базираната на едноименния роман на Харуки Мураками “Норвежка гора” (Тран Ан Хън) също бяха обект на интерес по-скоро на зрителите, отколкото на журито.

Встрани от изграма

Най-голямото разнообразие обаче дойде от извънконкурсната програма. Както призна самият Мюлер, доста големи имена в режисурата са решили да преминат към поикономични продукции с бюджет до 1 млн. EUR или най-много между 6 и 7 млн. EUR. Например както Джузепе Торнаторе (“Малена”, “Легенда за пианиста”), така и тандемът Мартин Скорсезе - Кент Джоунс и братът на Бен Афлек, Кейси, заложиха на документалистиката. Бен Афлек също показва режисьорския проект “Градът”. Нови ленти представиха и Марко Белокио (“Добър ден, нощ”), “пънк” режисьорът Амос По,

вихрещият се и по родните кина с “Мачете” партньор на Тарантино Робърт Родригес, Джон Туртуро, Джон Ву, Андруша Вадингтон (“Къща от пясък”, “Аз, ти, те”), Данис Танович (“Ничия земя”, “Ад”) и Джафар Панахи.

В очакване

Като на всеки фестивал и във Венеция се появиха пикантни обвинения за конфликт на интереси. Далеч от събитията обаче за българския зрител остава само приятното очакване и догадки кои заглавия ще успеем да видим и по родните фестивали.

Марина Узунова

► София Копола, носител на тазгодишния “Златен лъв”

СНИМКА REUTERS

